

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület
Szociális Bizottsága
4130 Derecske, Köztársaság út 87.

Ikt.szám: DER/940-11/2020.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület Szociális Bizottságának 2020. július 27-én (hétfő) 15.00 órától a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal Dísztermében megtartott nyílt ülésén.

TARTALOM

<u>190/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	Napirendek elfogadása
<u>191/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól beszámoló megvitatása
<u>192/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	Derecske Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2020. évi felülvizsgálata
<u>193/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	A derecskei J0-ás labor működtetésével kapcsolatos szerződésmódosítások
<u>194/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	Beszámoló az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról
<u>195/2020.(VII.27.) SZB számú határozat</u>	A Szociális Bizottság 2020. évi II. féléves üléstervének elfogadása

Készült: 1 eredeti példányban

Kapják:

Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal (4130 Derecske, Köztársaság út 87.)
Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár (4130 Derecske, Köztársaság út 107.)
elektronikus úton
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal értesül TFIK rendszeren keresztül

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület Szociális Bizottságának 2020. július 27-én (hétfő) 15.00 órától a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal Dísztermében megtartott nyílt ülésén.

Jelen vannak:

Diószegi József bizottsági elnök
Békésiné Kiss Gabriella bizottsági tag
Farkas Sándorné bizottsági tag

Meghívottak és jelen vannak:

Varsányiné dr. Antal Erzsébet jegyző
Sárközi-Nagy Katalin igazgatási ügyintéző
Kun Tímea Derecske Városi Jóléti Szolgálat
Alapítvány intézményvezetője
Szabó Sándorné igazgatási ügyintéző

Diószegi József bizottsági elnök: köszönti a megjelenteket. Megállapítja, hogy 3 bizottsági tag van jelen, a Bizottság határozatképes, az ülést megnyitja. A jegyzőkönyv aláírására Farkas Sándorné bizottsági tagot kéri fel. Az előzetesen kiküldött napirendi pontok megtárgyalásán változtatni nem kíván.

Hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a napirendi pontok megtárgyalásának elfogadását.

A Szociális Bizottság 3 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozatot:

190/2020.(VII.06.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület Szociális Bizottsága elfogadja az alábbi napirendi pontok megtárgyalását.

1./ Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól beszámoló megvitatása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

2./ Derecske Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának 2020. évi felülvizsgálata

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

3./ A derecskei J0-ás labor működtetésével kapcsolatos szerződés módosítások

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

4./ Beszámoló az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

5./ A Szociális Bizottság 2020. évi II. féléves üléstervének elfogadása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

6./ Különfélék

1./ Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól beszámoló megvitatása

Diószegi József bizottsági elnök: az első napirendi pont Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól beszámoló megvitatása. A derecskei Jóléti Szolgálat Alapítvány 1993. óta végez Derecskén szociális és gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Derecske Város Önkormányzata és az Alapítvány között létrejött feladat-ellátási szerződés értelmében az Alapítvány jelenleg csak család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosít településünkön és működteti a hajléktalanok éjjeli menedékhelyét. A szerződés értelmében az Alapítvány vállalta, hogy minden költségvetési évet követő év április 30-ig részletes beszámolót nyújt be az elmúlt év feladatairól. Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testülete a határozatával elfogadta a 2020. évi I. féléves üléstervét, melyben 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól szóló beszámolót vitatják meg. Kun Tímea Intézményvezető Asszony, Újj Zsolt Kuratóriumi Ügyvezető jóváhagyásával határidőben elkészítette és megküldte az Alapítvány 2019. évi munkájáról elkészített szakmai beszámolóját, ami az előterjesztés mellékletét képezi. A határozati javaslat pedig arról szól, hogy a Bizottság elfogadja a beszámolót és a Testületnek is elfogadásra javasolja. A család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységeit sorolja fel, hogy miről is szól ez az egész, ilyen például az észlelő- és jelzőrendszer működtetése, koordinálása, a szociális segítő munka biztosítása, gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben való tájékoztatás, információnyújtás, ügyintézkésekben segítségnyújtás, tanácsadás nyújtása, adományok gyűjtése, szétosztása. Nagyon sok szerteágazó tevékenységeik vannak. Akik tavaly ellenőrizték a Jóléti Szolgálatot, pozitívan és elismerően nyilatkoztak.

Kun Tímea Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány intézményvezetője: a továbbiakat kívánja előadni. Elég teljes körű beszámolót írt úgy gondolja, mind a családokkal és gyermekekkel kapcsolatban végzett munkával, illetve működésükről egyaránt. Azt gondolja, hogy tevékenységük az utóbbi időszakban nagyobb hangsúlyt kapott a vírushelyzetben, viszont a szociális ágazatban dolgozók munkája kevésbé van kiemelve, szeretnék az elismerést, a sikerélményt ők is, mert így nem sok sikerélményben van részük a munkájuk során, amit számszerűsíteni tudnak. Elég széles a tevékenységük, nem csak a napi munkájuk van, hanem csomagosztások és egyéb prevenciós tevékenységeket is vállalnak a derecskei gyermekekért és családokért. Az Alapítvány több pályázatban is benne van és azok is kapcsolódnak Derecskéhez.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a beszámoló elfogadását.

A Szociális Bizottság 3 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

191/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a Derecske Városi Jóléti Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatiról készített szakmai beszámolóját az előterjesztés mellékletét képező tartalommal elfogadja.

A Szociális Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy kérje fel a Polgármestert, hogy a döntésről a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány Intézményvezetőjét tájékoztassa.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi ülés

Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány

4130 Derecske, Dr. Mustó Sándor u. 19. sz.

Tel: 54 / 410-228, e-mail: info@jszaderecske.hu

A DERECSKE VÁROSI JÓLÉTI SZOLGÁLAT ALAPÍTVÁNY SZAKMAI BESZÁMOLÓJA A 2019. ÉV MUNKÁJÁRÓL

DERECSKE

Készítette: Kun Tímea

intézményvezető

Jóváhagyta: Újj Zsolt

Kuratórium ügyvezetője

Bevezető

1993 óta végez Alapítványunk szociális és gyermekvédelemmel összefüggő - mint az önkormányzat által kötelezően ellátandó vagy vállalt feladatokat. A gyermekjóléti szolgáltatás mellett szociális törvény életbelépésével a családsegítő szolgáltatást, majd később a hajléktalan személyek ellátását is feladatként tűzte ki.

Jelenleg – ellátási szerződés alapján – Alapítványunk Derecske településen a család- és gyermekjóléti szolgálatot, továbbá a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének intézményét működteti.

Alapszolgáltatásaink meghatározó célja, az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a prevenció, a krízishelyzetek megszüntetése, továbbá a derecskei, illetve a környező településeken élő hajléktalan személyek átmeneti elhelyezése, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítása.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás. A 2016. évben bekövetkezett jogszabályi változásoknak köszönhetően a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg. A feladatellátás több szintűvé vált, melynek első szintje a család- és gyermekjóléti szolgálat.

Az intézmény működése

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az ellátási területen élő gyermekek és családok számára elérhető legyen. A szolgáltatás heti öt napos munkarenddel működik, napi nyolc órás, heti negyvenórás munkavégzéssel. *A szolgáltatás ügyfélfogadás és családlátogatás formájában valósul meg.* Elsősorban a feladat jellege határozza meg az irodai munka és a terepmunka arányát, de a heti munkaidőkeret felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzésére fordítják a családsegítők.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tárgyi feltételei

Derecskén a feladatellátásnak helyet adó épület, az Alapítvány épülete a település frekventált részén, a 47-es főútból nyíló mellékutcában található. A város közintézményei és a fő távolsági közlekedés megállóhelye az intézménytől néhány perces sétával megközelíthetők. A szolgáltatás korszerű, több mint 150 négyzetméteres épületben történik, mely parkosított udvarban helyezkedik

el. A feladatellátást szolgáló helyiségek mind az ügyfélfogadás, mind a további szakmai tevékenységek végzésére maximálisan alkalmasak. A terület teljes mértékben akadálymentesített, több környezetbarát megoldás található benne.

A munkatársak rendelkezésére áll fővonalas telefon, számítógép nyomtatóval, fénymásoló, internet szolgáltatás, továbbá a családlátogatásokhoz kerékpár biztosított.

A család- és gyermekjóléti szolgálat személyi feltételei

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normáit, továbbá a szakmai képesítés előírásait a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1, 2. számú melléklete tartalmazza.

Ennek értelmében Derecskén, a szolgálatnál foglalkoztatottak száma a 2019. évben az alábbiak szerint alakult:

- 2 fő főállású családsegítő (2 fő szociálpedagógus),
- 1 fő családsegítő heti 20 órában (szakvizsgázott szociálpedagógus), intézményvezetői feladatokkal megbízva

A szolgálatnál dolgozó szakemberek végzettsége a képesítési előírásoknak megfelel. A szolgálat továbbképzési tervének megfelelően a kollégák eleget tesznek ez irányú kötelezettségeiknek, a pontszerzésnek. Így 2019 májusában továbbképzésen vettek részt a szolgálat részéről 4 fő, illetve az intézmény vezetője a Semmelweis Egyetem által szervezett szociális mester vezetőképzésén való részvételével tett eleget továbbképzési kötelezettségének. A *„Mindentől messze a szívhez közel” Humán kapacitásfejlesztés a Derecskei mikrotérségben elnevezésű pályázat keretein belül a tavalyi esztendőben a kollégák egyéni és csoportos szupervízióon vehettek részt, aminek a lehetőségét ezúton is köszönjük!*

2019. évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkáját továbbá segítette **1 fő pszichológus, és 1 fő jogász**, akik megbízási viszonyban látták el feladatukat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége

Általános és speciális feladatok ellátásával a család- és gyermekjóléti szolgálat feltárja a különböző korosztályoknál jelentkező problémákat, megkeresi azokra az adekvát válaszokat, az ellátási terület lehetőségeinek és szolgáltatási hátterének figyelembe vételével.

Tevékenységeink:

- észlelő- és jelzőrendszer működtetése, koordinálása
- szociális segítő munka biztosítása

- szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben tájékoztatás, információnyújtás
- ügyintézésben segítségnyújtás
- környezettanulmány készítése felkérésre
- tanácsadás nyújtása, közvetítése
- adományok gyűjtése, szétosztása
- főiskolai, egyetemi hallgatók terepgyakorlatának biztosítása
- szabadidős, prevenciós programok szervezése
- egyéb szolgáltatás pl: telefonálás, fénymásolás, nyomtatás

Az intézménynél igénybe vehető egyéb szolgáltatások

- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás

A szolgáltatást igénybe vevők jellemzői

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás Derecske város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgárságú, valamint a letelepedett, bevándorolt, illetve befogadott jogállású, továbbá a magyar hatóságok által menekültként, oltalmazottként, illetve hontalanként elismert gyermekekre, fiatal felnőltre és szüleire terjed ki.

Az ellátottak köre a szociálisan hátrányos helyzetűek, nagycsaládosok, gyermekeiket egyedül nevelő szülők, mentális problémával küzdő szülők és gyermekek, munkanélküliek, veszélyeztetett gyermekek, devianciával küzdő fiatalok és családjaik.

A településen jellemző az igénybevevőkre, hogy nehéz anyagi körülmények között élnek, létfenntartási gondokkal küzdenek. Az anyagi biztonság romlása mellett a szenvedélybetegségek kialakulása is komoly terheket jelent. Megfigyelhető a családmódel változása, a házasságkötések számának csökkenése, az élettársi kapcsolatban élők számának emelkedése.

Az ellátási terület kiemelt problémái

- szülők alacsony iskolázottsága,
- nő az általános iskolát be nem fejező gyermekek száma,
- munkanélküliség jelenléte a családban,
- növekszik a súlyos adósságterhekkel rendelkező családok száma,
- a lakosság alacsony jövedelme miatt, az önkormányzati támogatás jelentős mértékű igénybevétele,

- emelkedik azon családok száma, akiknek jellemzően a gyermekek után járó ellátások és szociális ellátórendszerből származó juttatások képezik bevételeiket,
- a gyermekek és fiatalok körében a deviancia egyes formáinak jelenléte.

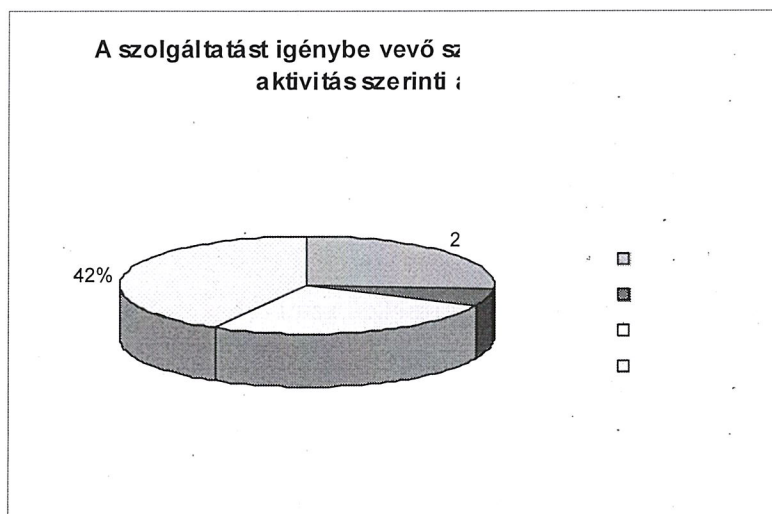
A család- és gyermekjóléti szolgálat működésének tapasztalatai a 2019. évben

2019. évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat együttműködési megállapodás útján 308 fő vette igénybe, melyből 157 fő volt 18 éven aluli. Együttműködési megállapodással nem rendelkezők, tanácsadottként 126 fő kereste fel a Szolgálatot, hogy ügyeinek intézéséhez segítséget kapjon, tanácsadásban részesüljön.

A szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint

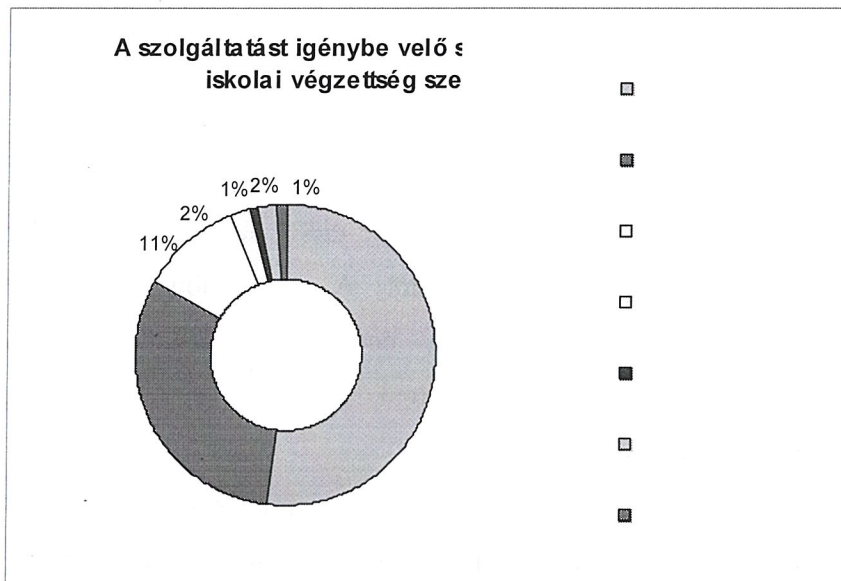
Igénybevétel módja	Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 + éves	Összesen
Együttműködési megállapodás alapján	Nem										
	Férfi	11	6	40	23	4	10	32	9	3	138
	Nő	5	11	34	27	7	20	47	13	6	170
	Összesen	16	17	74	50	11	30	79	22	9	308
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi			4	4		6	11	5	4	34
	Nő		1	3	5		13	21	35	14	92
	Összesen		1	7	9		19	32	40	18	126
Összesen		16	18	81	59	11	49	111	62	27	434

Az ügyfelek gazdasági aktivitásának vizsgálatánál megállapíthatjuk, hogy legnagyobb arányt az el-tartottak, abból is a 0-14 éves korú gyermekek képviselnek, ezt követi a foglalkoztatottak száma. Az inaktív csoportból jelentős arányt mutat a 15 éves vagy idősebb korú tanuló gyermekek száma.

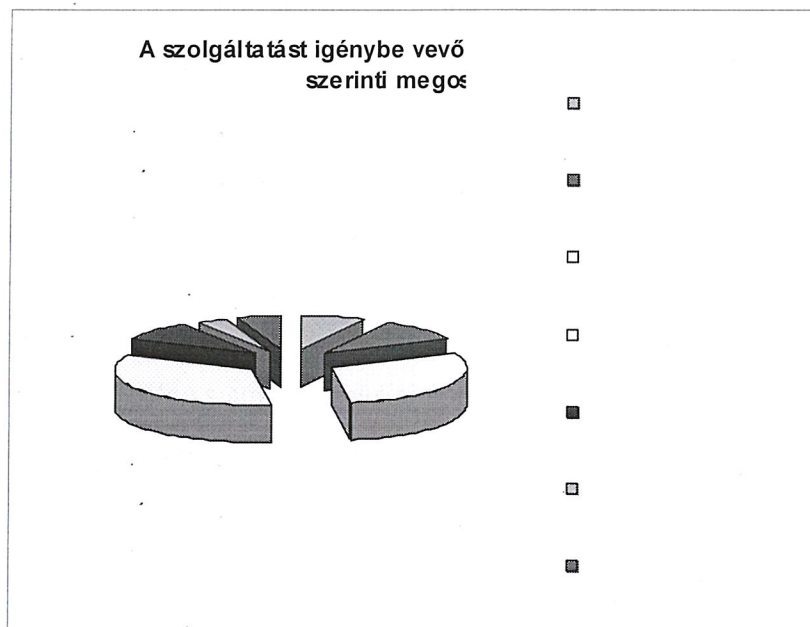

Megvizsgálva az ügyfelek legmagasabb iskolai végzettségét, azt tapasztalhatjuk, hogy az igénybe-vevők közel fele nem fejezte be az általános iskola nyolc osztályát; és hasonló, jelentős arányú még

a befejezett általános iskolai végzettségűek száma. Az igénybevevők csupán 11%-a rendelkezik befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskolai végzettséggel. Csekély arányt képviselnek a szakközépiskolai, gimnáziumi, OKJ-s képzéssel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők igénybevevők.

Az igénybevevő családok összetételének vizsgálatakor megállapíthatjuk, hogy legnagyobb arányt, 30-34%-ot képviselnek a házastársi/élettársi kapcsolatban élő 1-2, illetve 3 vagy több gyermekes családok. Ezt követi a kapcsolatban gyermek nélkül élők és az 1-2 gyermeket nevelő egyszülős családok, akik közel azonos arányt képviselnek a szolgáltatást igénybe vevők között.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer

Derecskén Alapítványunk szervezi és hangolja össze az észlelő és jelzőrendszer tagjainak munkáját. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb

más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A gyermekvédelmi **alapellátás a gyermekek és családjaik önkéntes együttműködésén alapul**. Kisebb jellegű veszélyeztetettség esetén az esetek nagy százalékában az együttműködés hat hónap alatt eredményre vezethet, így megszüntethető a gondozás is, de vannak esetek, amikor nyomon követést, további támogatást igényel a család.

Hatósági intézkedést a szakemberek akkor kezdeményezhetnek, amikor az alapellátásban történő önkéntes együttműködés már nem vezet eredményre, ekkor a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében több szakember támogatja a családot. A védelembé vétellel érintett kiskorúak vonatkozásában készítendő egyéni gondozási, nevelési tervvel kapcsolatban egyeztet az esetmenedzser az illetékes családsegítővel, esetenként a Szolgálat pszichológusával, akiknek javaslatait, véleményeit figyelembe veszi.

A gyermek, család ügyében szükség szerint esetkonzultációt, esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveznek a szolgálat munkatársai az érintett szakemberek részvételével, így a védőnő, óvodapedagógus, pedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus és más szakemberek részvételével történnek meg ezek az alkalmak.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz a jelzőrendszer tagjaitól tárgyévben kiskorúak vonatkozásában összesen **75 jelzés** érkezett, ebből a Hatósági Osztály 6 gyermek ügyében kereste meg a Szolgálatot, és tájékoztattott, hogy az érintett gyermeket szülei a szükséges szakértői vizsgálatra időben nem juttatta el, nem működik együtt.

A korábbi évekhez hasonlóan most is a közoktatási intézmények részéről érkezett a legtöbb problémajelzés, mely a kiskorúakkal kapcsolatban megküldött összes jelzés 64 %-át adja, melynek jelentős hányada az igazolatlan iskolai hiányzásról szól; emellett jelentős probléma még a magatartásproblémával küzdő gyermekek számának növekedése is. A vizsgált évben az egészségügyi szolgáltatóktól (védőnő) csökkent a jelzések száma az előző évhez képest (2018-ban 8 jelzést küldtek), ezzel szemben a közoktatási intézmények jelzéseinek száma 20 % - kal növekedett. A nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések elhanyagolt, veszélyeztetett terhességről, illetve gondnokság alá helyezendő személyről szóltak.

A Szolgálat a jelzéseket minden esetben kivizsgálta, és a probléma típusa szerint megtette a szükséges intézkedéseket, az intézkedések módjáról írásban tájékoztatta a jelzést tevő személyt, személyeket.

A szolgálatnál veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma 2019. január 1. és december 31. között: 141 fő volt, ebből a jogerős hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma 59,

ahol együttműködött a Szolgálat a Derecskei Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központtal - a gyermekek gondozási-nevelési tervében meghatározott feladatok megvalósulása érdekében.

A szolgáltatást igénybe vevők problémái, a gyermekek veszélyeztetettségének okai

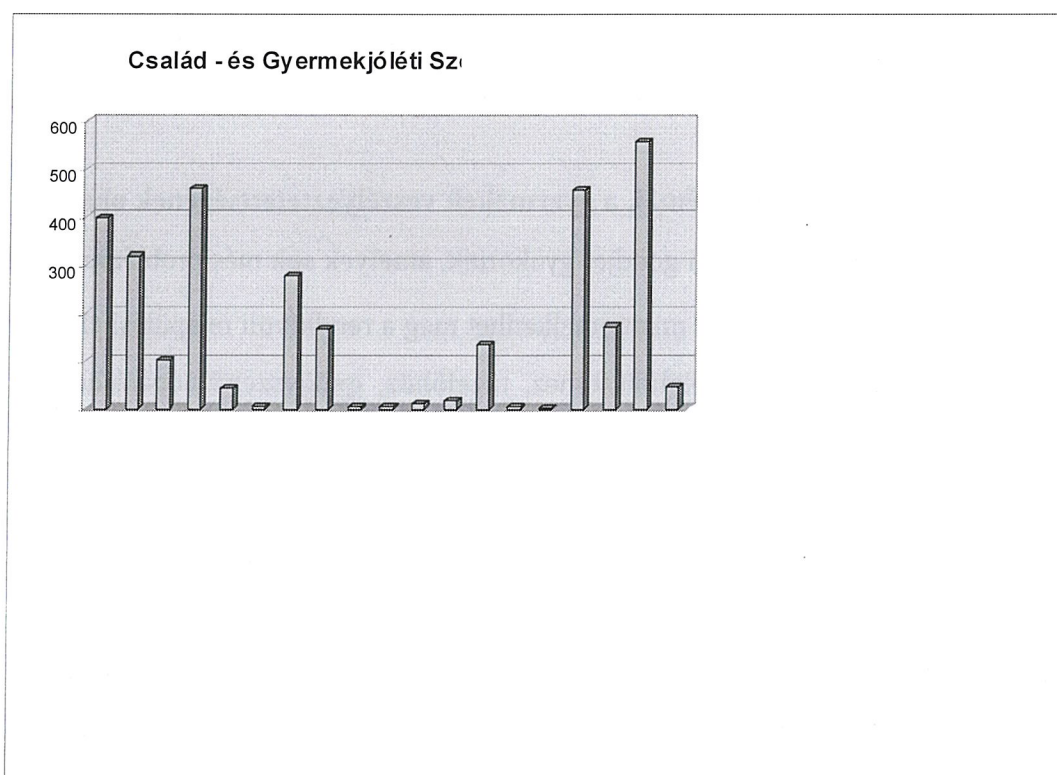
- A családok anyagi-megélhetési gondjai gyakoriak, amelyek sok más problémának okozói.
- A fokozódó anyagi problémák miatt emelkedhet meg a rendkívüli települési támogatás iránti igény is, mely által a családok élelmiszerhez, tüzelőhöz, gyógyszer-támogatáshoz is juthattak pozitív elbírálást követően, valamint az áramszolgáltató által biztosított kártyás mérő feltöltéséhez is anyagi segítséget kaphattak.
- A tapasztalatok szerint a gondozott családoknál a szülőknek szinte egyáltalán nincs állandó, bejelentett munkahelyük, jellemzően inkább alkalmi munkát vállalnak.
- A gyermekeket a szülők nem motiválják a tanulásra, mivel ők sem ismerik fel azt, hogy a tudás (tanulás) olyan érték, mely később megtérülve a jobb megélhetést biztosíthatná majd számukra.
- Az anyagi problémák és szülői elhanyagolás következményeként a gyermekek nem csak veszélyeztetetté válnak saját családjukban, de egyúttal fogékonyak is lesznek a deviáns megnyilvánulások, viselkedési formák irányába is.

A családsegítők a hatékony családgondozás, szociális segítő munka érdekében igyekeznek a családokkal rendszeres kapcsolatot tartani, és törekedni arra, hogy a családok bizalommal fordulhassanak a szakemberek felé és önként kérjenek segítséget problémáik megoldásához.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenysége

A vizsgált évben a szolgálat éves forgalmi adata 2771 volt (nem halmozott adat), ebből a leggyakoribb szakmai tevékenységként az ügyintézésben való segítségnyújtás, az információnyújtás, segítő beszélgetés jelenik meg nagyobb arányban.

Szolgálatunk munkatársai a család életviteléről, lakókörnyezetéről családlátogatás keretében nyerhetnek információt, melyre a vizsgált évben 455 alkalommal került sor.

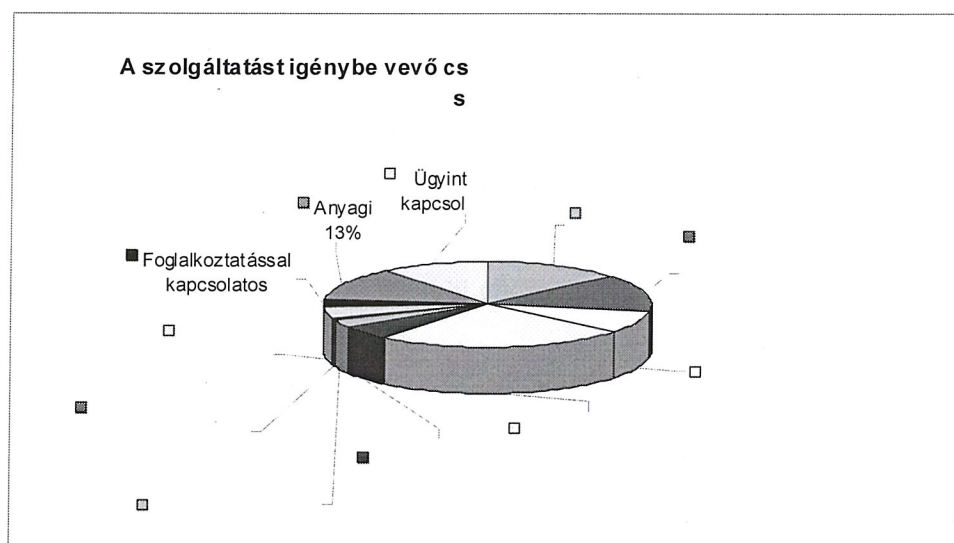

Az elmúlt időszakban tovább növekedett a családi- kapcsolati problémák miatt pszichológiai tanácsadást igénybe vevők száma. 2019. évben 555 szakmai tevékenységként jelenik meg ez a fajta speciális szolgáltatás (halmozott adat). Főként a házasságok, élettársi kapcsolatok megromlása/ megbomlása és/vagy a kapcsolattartási problémák érzelmileg labilissá teszik a családban élő gyermeke(ke)t. Ezek negatív hatása egészségügyi, oktatás-nevelés területén is jelentkezhetnek. Ezen esetekben kiemelten fontos a szakemberek rendszeres konzultációja, hiszen a feszült családi helyzetekben a gyermek magatartása egészen szélsőségekben is megnyilvánulhat.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatunk együttműködik Derecske Város Önkormányzatával annak érdekében, hogy *a településen valamennyi rászoruló gyermek ingyenesen étkezhessen az iskolai szünetekben.* Ennek értelmében a szolgálat munkatársai tájékoztatják a szülőket ezen lehetőségről és esetlegesen a kérelem benyújtásához, kitöltéséhez is segítséget nyújtanak.

Az igénybevevők problémáit megvizsgálva a gyermeknevelési probléma a leggyakoribb (25%), majd ezt követi a családi- kapcsolati, anyagi, életviteli és ügyintézésrel kapcsolatos problémák. Elmondható ugyanakkor, hogy a szolgáltatás igénybevevői komplex problémákkal rendelkeznek. A családban meglévő norma és értékrendszer, a társadalmi változások, és az egyén azokhoz való alkalmazkodó képessége mind- mind hatással vannak a családok, gyerekek helyzetére. Az ügyfelek többnyire iskolai végzettség és munkatapasztalat nélkül szinte esélytelenek az elsődleges munkaerő-

piacon, így a közfoglalkoztatotti jogviszony és az időmunka jelenhet nagy, anyagi segítséget egyes családoknak.

A munkanélküliség, a jövedelemhiány magával hozza a deviancia formáinak megjelenését a családokban. A deviáns viselkedésből adódó szabálysértési bírságok kifizetése nem egyszerű az amúgy is nehéz anyagi helyzettel küzdő családok részére.

A szolgálat munkatársai tevékenységük során azt tapasztalták, hogy egyre több ügyfél kerül bizonytalan lakhatási helyzetbe, eladósodása miatt a Nemzeti Eszközkezelő által átvett ingatlanban élnek ugyan tovább, de helyzetük kilátástalan. Egyes családoknak megoldást jelenthetne a megfizethető önkormányzati bérlakás, ami iránt egyre nagyobb érdeklődést tapasztaltunk. Sok családnak nehézséget okoz a közüzemi szolgáltatók felé történő számlatartozások kiegyenlítése, egyösszegben történő megfizetése. Ennek rendezéséhez többnyire a részletfizetés nyújthat segítséget. Gyakran ilyen jellegű ügyintézéshez kértek és kaptak segítséget a család- és gyermekjóléti szolgálatunkhoz forduló ügyfelek. Nagy anyagi megterhelést jelent némely családnak a lakás-felújítási költség, illetve egy-egy munkálat – hogy az ingatlan lakható, elfogadható állapotba kerüljön – szakember általi elvégzettetése saját erőből szinte lehetetlen. A tüzelőanyag beszerzése a téli hónapokban igen gyakran okoz nehézséget, emiatt is több esetben keresték fel szolgálatunkat.

Az anyagilag nehéz helyzetbe került családok egy esetlegesen fennmaradó tartozása miatt a jövedelmet, ellátást terhelő levonással még nehezebb helyzetbe, adósságspirálba kerülhetnek. A családtagok ellátásának igényléséhez rendszeresen segítséget kaptak az ügyfelek. Az ügyintézésben nagy segítséget jelent a lakosság számára, hogy a településen működő Kormányablakban le tudják adni a kitöltött dokumentumokat.

A települési támogatás igénylésével esetleg átmenetileg segítségben részesülhetnek, de tartós megoldást az sem nyújthat számunkra.

Az ügyfelek egy részének élethelyzete, életmódja nagy hatással van az egészségi állapotukra is, így nagy segítség számukra, hogy a szolgálat munkatársai az egészségügyi szolgáltatókkal való kapcsolattartásban rendelkezésre állnak, így nem kell időpont egyeztetés miatt sem elutazniuk.

A nehéz anyagi helyzetű családok számára - tapasztalatunk szerint - nagy segítséget jelentett a településen elérhető népkonyhai szolgáltatás, mert gyakran, az alacsony jövedelemből élő, munkavégzésre egészségi okokból alkalmatlan személyek így legalább meleg ételhez jutottak.

Tevékenységeink közül egyre nagyobb igény jelentkezik a ruhaadományok közvetítése iránt, főként a sokgyerekes családok, és az egyedül élő alacsony jövedelmű ügyfelek érdeklődése intenzívebb.

Szakmai kapcsolatok, feladatok

Szolgálatunk települési jelzőrendszeri felelőse heti rendszerességgel jelentést készít a beérkezett jelzésekről, és megküldi elektronikusan a Derecskei Szociális, Család- és Gyermejkölési Központ jelzőrendszeri tanácsadója számára.

2019. évben megvalósult szakmaközi megbeszélések témái:

1. „Veszteségek a gyermek életében. II. A gyász – Hogyan segíthetünk, mit tehetünk?” – 2019. május 21.
2. „A gyermek- és fiatalkori bűnözés kialakulása és megelőzése (iskolán belüli bántalmazás, az internet veszélyei)” – 2019. június 12.
3. Az alapellátásban gondozott gyermekek és családjaik helyzete településünkön” – 2019. szeptember 24.
4. „A településen megjelenő devianciák és az azzal kapcsolatos hatósági intézkedések” – 2019. október 28.
5. „Kompetencia és felelősség a jelzőrendszeri feladatellátás során” – 2019. november 25.
6. „A kötődés biztonsága és minősége a bántalmazó kapcsolatban” – 2019. december 10.

A törvényi keretek között meghatározottakon túl az intézmény minden esetben nyitott a különböző szakmai egyeztető fórumok megszervezésére és az ezeken történő részvételre. Ennek értelmében többek között októberben a Derecskei I. Rákóczi György Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium Szülők iskolája elnevezésű rendezvényén vett részt szolgálatunk. A Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihari Egyesületének területi képviselőjének, valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóság képviselőjének ügyfélfogadására évek óta helyszínt biztosít Alapítványunk.

Szabadidős programok, prevenciósi tevékenységek

Feladataink közzé tartozik, a gyermekek, családok számára olyan szabadidős programok szervezése, közvetítése, amelyek a családban jelentkező problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését, megelőzését célozzák. Mindezek mellett hangsúlyossá válik prevencióss jellegű előadások, rendezvények szervezése, adományok gyűjtése és közvetítése.

A tavalyi év során az alábbi programok kerültek megvalósításra:

- Alapítványuk a *Magyar Vöröskereszt Berettyóújfalui/Debreceni Területi Szervezetével* együttműködve évente két alkalommal **véradást szervez**.
- **Húsvétváró rendezvényünkön**, 2019. április 15-én a meghívott gyermekekkel közösen készültünk a húsvéti ünnepre.
- 2019.június 13-án **gyermeknap rendezvényünk**, majd augusztus 27-én a „nyárbúcsúztató” **rendezvényünk** került megrendezésre nagy sikerrel.
- **Adományszűrés,- közvetítés:** A helyi lakosok ruha, esetenként bútorfelajánlásait folyamatosan közvetítettük a szolgálat ügyfelei számára a tavalyi évben is.

A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány a **Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatósággal** kötött együttműködési szerződése alapján, „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú pályázat keretében Derecske településen 2017 júniusa óta **a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** 0-3 éves korú gyermeket nevelő családok tartós élelmiszercsomagot kapnak havi rendszerességgel. Az adományban részesülők száma havi szinten 50-60 fő körüli.

A részesülők körének havi aktualizálásában rendszeresen segítséget nyújtottak a jegyzői nyilatkozat elkészítésével a polgármesteri hivatal munkatársai, akiknek segítségét ezúton is köszönjük!

Később bővült a támogatottak/ támogatások köre: a **várandós kismamák** is részesülhetnek a juttatásban, akik aktív korúak ellátására jogosult személlyel élnek egy háztartásban, továbbá sor került a szegény gyermekes családok számára alapvető tartós fogyasztási cikkek kiosztására (évente egyszer), valamint a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint **rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek** háromhavonta élelmiszercsomagban részesülnek. *Ez utóbbi lehetőség településünkön a tavalyi év során a pályázattal kapcsolatos akadályok (közbeszerzés, szállítás) miatt nem valósulhatott meg.*

Szolgálatunk az élelmiszercsomagok mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultak kiértékelésében és részükre a havonta történő kiosztásában nyújt segítséget.

Az EFOP – 1.2.1–15–2016–01002 azonosítószámú „**Családi védőháló a derecskei családokért**” elnevezésű pályázat 2017. március 1. és 2019. augusztus 31. napja között valósult meg. A pályázat keretén belül a tavalyi évben is kis és nagycsoportos foglalkozáson, rendezvényeken vehettek részt a helyi lakosok, fiatalok; így többek között pályaválasztással, prevencióval kapcsolatos foglalkozások valósultak meg; érzékenyítő tréningen vettek részt a helyi általános iskola diákjai, ebben a SANSZ Alapítvány munkatársai és segítő/terápiás kutyái működtek közre.

A **Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért** GINOP-6.1.4-16-2017-00001 azonosító számú „**Nyitok hálózat** a munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztéséért” elnevezésű programjában gesztorszervezetként működik együtt szervezetünk. Ennek keretében az Alapítvány székhelyén ingyenes felnőttképzési tanulási programokat biztosítunk a célcsoporttagok számára.

2018. május 1. napjától a Derecske Város Önkormányzatának „**Közösségi Innovációval és Társadalmi Összefogással a Rehabilitált városrészért – Komplex fejlesztés az Ürgésben**” TOP-5.2.1.-15.-HB1-2016-00010 azonosítószámú pályázatában konzorciumi partnere működik együtt Alapítványunk.

A felügyeleti szervek által az elmúlt évben végzett ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának 2018 novemberében indított ellenőrzés részeként *a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Osztálya 2019. március 11. napján tartott ellenőrzése alapján készült módszertani szakértői vélemény összegzése a következő:*

„A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány fenntartásában működő Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány Család- és Gyermekjóléti Szolgálat család- és gyermekjóléti szolgáltatás Főigazgatóság által lefolytatott szakmai ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a szolgáltató a szakmai programjában meghatározott szolgáltatásait maximálisan biztosítja.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást a Fenntartó 2016. évtől feladat ellátási szerződés formájában látja el Derecske és Mikepércs településeken integrált intézményi keretek között. A szolgáltatást 5 fő családsegítő munkavállaló alkalmazásával nyújtja, akik közül 2 munkatárs heti 20 órában áll alkalmazásban. A szakmai létszám és az ahhoz tartozó képesítési feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, a tárgyi feltételek szintén megfelelően biztosítottak.

A szolgálat rendelkezik a működését megalapozó és meghatározó dokumentumokkal, melyek közül a Szakmai program kiegészítése, pontosítása szükséges.

Az ellátotti dokumentáció formailag és tartalmában részben követi a szakmai ajánlásban meghatározott elvárásokat, aktualizálása szükséges. Gyermeki, ellátotti jogok biztosítottak.

A szakmai munkavégzés megfelelően biztosított, az intézményvezető és a családsegítők törekednek a hatékony feladatellátásra, az összehangolt együttműködésre a Család- és Gyermekjóléti Központtal. A szolgálatnak jól kiépült kapcsolata van az ellátási területen működő jelzőrendszeri tagokkal, intézményekkel, szolgáltatókkal. Az alapítvány által szervezett szabadidős program szervezésében, lebonyolításában aktívan részt vesz a szolgálat, valamint a pszichológiai és jogi segítségnyújtás is elősegítik a szolgáltatások minél szélesebb körű biztosítását.”

NAPSUGÁR GONDOZÓHÁZ HAJLÉKTALANOK ÉJJELI MENEDÉKHELYE

A Napsugár Gondozóház Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye szolgáltatásaival a hajléktalanság helyi, járási szintű kezelésének egyik intézményi letéteményese.

Az Éjjeli Menedékhelye feladata, hogy Derecske, Mikepércs és Konyár települések területén élő hajléktalan személyek részére átmeneti elhelyezést nyújtson. Az intézmény önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

Az intézmény működése

A szolgáltatás folyamatos munkarenddel működik, napi tizennégy órás nyitva tartással: hétfőtől – vasárnapig 18⁰⁰ – 8⁰⁰ között tart nyitva az intézmény, vehetik igénybe az intézmény szolgáltatásait az ellátottak.

Az intézmény személyi feltételei

Az intézmény szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normáit, továbbá a szakmai képesítés előírásait a 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2, 3. számú melléklete tartalmazza. Ennek értelmében az intézménynél foglalkoztatottak száma az alábbiak szerint alakul:

- ½ fő intézményvezető
- 1 fő szociális munkatárs
- segítő/gondozó – napi 14 órás nyitvatartáshoz igazítva
- heti 2 órában háziorvos – megbízási jogviszonyban.

A szolgálatnál dolgozó szakemberek végzettsége a képesítési előírásoknak megfelel. A szolgálat továbbképzési tervének megfelelően a kollégák eleget tesznek ez irányú kötelezettségeiknek. Az intézmény vezetője a Semmelweis Egyetem által szervezett szociális mester vezetőképzésén való részvételével tett eleget továbbképzési kötelezettségének.

A napi 14 órás nyitva tartáshoz a szükséges munkaerő biztosítása (gondnoki, takarítói feladatok) a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft. által közcélú foglalkoztatás keretében valósult meg.

Az intézmény tárgyi feltételei

A feladatellátásnak helyet adó épület, a Menedékhely épülete a település frekventált részén található. A város közintézményei és a fő távolsági közlekedés megállóhelye az intézménytől kb. 10-15 perces sétával megközelíthetők. A szolgáltatás korszerű, közel 120 négyzetméteres épületben történik. A feladatellátásra az épület helyiségei maximálisan alkalmasak. Az épület parkosított udvarban fekszik, a terület akadálymentesített.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások:

- alvási pihenési lehetőség
- tisztálkodási lehetőség
- ételmelegítési, főzési lehetőség.
- mosási lehetőség.
- szociális és mentálhigiénés segítségnyújtás
- tanácsadás
- esetkezelés
- felügyelet

A szolgáltatást igénybe vevők

A 14 férőhelyes intézmény által nyújtott szolgáltatást minden 18. életévét betöltött, átmeneti lakhatási problémával küzdő személy igénybe veheti, amennyiben elfogadja és betartja az intézménybe kerülés feltételeit és szabályait.

Azok az ellátottak, akik a közösségi együttélés normáit nem tartják tiszteletben, megszegik az intézmény szabályait, azoknak a szolgáltatás további igénybevétele egyéb feltételhez kötött, illetve szankciókat von maga után.

Az ellátottak köre a szociálisan hátrányos helyzetűek, devianciával és mentális problémával küzdő egyének. Jellemző az igénybevevőkre, hogy nehéz anyagi körülmények között élnek, létfenntartási gondokkal küzdenek, többnyire életkoruk és elhanyagolt egészségi állapotuk miatt legfeljebb

alkalmi munkát tudnak végezni. Az anyagi biztonság és az egészségügyi állapot romlása mellett a szenvedélybetegségek megléte is komoly terheket jelent.

2019. december 31-ei állapot szerint az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők életkori szerinti megoszlása

Életkor	Fő
40-59	3
60-64	5
65-69	2
Összesen	10

Az ellátottak jelentős hányada helyi lakos, krízisidőszakban előfordul, hogy az utcai szociális szolgálat – a diszpécsterszolgálattal együttműködve, koordinálásával – hajléktalan személyt hoz, irányít az intézménybe. Lakóink jelentős része az inaktív, idősebb korosztály tagjai és valamilyen krónikus megbetegedésben szenvednek, melyeket gyakran elhanyagolnak.

Szakmai kapcsolatok, feladatok

Az intézmény minden esetben nyitott a különböző szakmai egyeztető fórumokon történő részvételre, így a „Február Harmadika” munkacsoport által szervezett országos hajléktalankutatásban is évek óta részt veszünk.

Rendszeres, napi kapcsolatban állunk a Periféria Egyesület Észak- Alföldi Regionális Diszpécsterszolgálattal, a krízishelyzetbe került személyek segítése céljából.

A felügyeleti szervek által az elmúlt évben végzett ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2019. évben nem történt ellenőrzés az intézmény működése vonatkozásában.

Összegzés

Az Alapítvány munkatársai igyekeztek a tavalyi évben is az eddig megszokott minőségben biztosítani az ellátási szerződésben foglalt feladatokat, így a család- és gyermekjóléti szolgáltatást és a hajléktalanok éjjeli menedékhelye működtetését.

Időről időre észlelik a szociális szakemberek, hogy a munkájuk nehezebbé, bonyolultabbá válik, egyre összetettebb problémákkal rendelkező családok életébe kell beavatkozniuk. Mivel a családban, – mint a gyermek elsődleges szocializációjának színterében – tanultak határozzák meg a későbbi viselkedésünket, intézményi beilleszkedésünket és a társas kapcsolataink alakulását is; ezért a családi- kapcsolati problémák, a pozitív minták hiánya, az értékrendszer változása még mindig jelentősen befolyásolja a jövő nemzedékének szocializációját.

A veszélyeztetett gyermekek esetében folyamatos az együttműködés a településen működő jelzőrendszeri tagokkal, bár némely esetben úgy gondoljuk, hogy megelőzhető lenne egy esetleges hatósági intézkedés, ha a jelzés időben történne meg szolgálatunk felé. A szakemberek felelősségi és kompetenciahatárai elmosódnak, mind helyi, mind országos, törvényi szinten, így nehezebb a gyermekek ügyében történő segítő beavatkozás.

A társadalom peremére sodródott családokban megjelenő szocializációs probléma hatással van a jövő nemzedékre, továbböröklődik a következő generációra. A meglévő norma és értékrendszer, a társadalmi változások, és az egyén azokhoz való alkalmazkodó képessége mind- mind hatással vannak a helyi családok, gyerekek helyzetére is. A szolgálat munkatársai segítő beszélgetéssel, tanácsadással, ügyintézésben való segítségnyújtással próbálnak célt elérni a szolgáltatást igénybevevők életében.

Ez kifejezetten nehéz feladat, hiszen esetenként gyermekek, családok sorsáról kell dönteni, beavatkozni és ehhez egész lényünkkel kell dolgozni, személyiségünket igénybe venni. A társadalom számára ez a feladatellátás magától érthetődő és szinte láthatatlan. Így nem csoda, ha kevés sikerélményben, köszönetben és megbecsülésben van része a családokért, idősekért, gyermekekért tevékenykedő szociális ágazatban dolgozó kollégáknak.

Bízunk benne, hogy az előttünk álló globális társadalmi problémák és a sokasodó ellátandó feladatok mellett a jövőben is ideális színvonalú ellátást tudunk biztosítani az Alapítvány szolgáltatásait igénybe vevők számára, melyhez elengedhetetlenek a szakképzett és elhivatott munkatársak.

Kérem a Tisztelt Képviselő- Testületet, hogy a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évről szóló szakmai beszámolóját megtárgyalni, javaslataikkal ellátni és elfogadni szíveskedjenek.

Megérkezett Kiss Csaba bizottsági elnökhelyettes, így már 4 bizottsági tag van jelen.

2./ Derecske Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2020. évi felülvizsgálata

Diószegi József bizottsági elnök: a második napirendi pont a Derecske Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2020. évi felülvizsgálata. A szociális törvény 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló rendeletében foglaltaknak megfelelően a koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja. A Képviselő-testület 2004 decemberében elfogadta a település szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, melyet 2020-ban is felül kell vizsgálni. A koncepció tartalmazza különösen a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az eseteleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok, az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét. Az SZCSM rendelet 111/A. § (4) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. 2020. évi felülvizsgálatának tervezete megküldésre került a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ, a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány és a Bihari Egyesített Szociális Intézmény, valamint a Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat részére. A Derecske Városi Jóléti Szolgálat és a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ néhány szakmailag indokolt pontosítást javasolt átvezetni, a Bihari Egyesített Szociális Intézmény vezetője egy mondat törlésével javasolta a koncepció-tervezet módosítását. A Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat a koncepció változtatás nélküli elfogadását javasolta.

Farkas Sándorné bizottsági tag: kérdezi, hogy miért csak három intézmény van felsorolva, az önkormányzat intézményei közül a Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde és a Művelődési Központ és Könyvtár miért nem?

Szabó Sándorné igazgatási ügyintéző: válaszol, hogy ezek nem szociális intézmények, nem nyújtanak szociális szolgáltatást, ezért nem kellett véleményeztetni velük. A szociális szolgáltatást nyújtó intézmények vezetőivel, illetve a Nemzetiségi Önkormányzattal kellett véleményeztetni és az elfogadás során lehetőség szerint figyelembe kell venni a kialakított véleményt, és ez minden esetben megtörtént.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a rendeletmódosítás elfogadását.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

192/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-

testületnek, hogy figyelemmel a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdésében, és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 111/A. § (5) bekezdésében foglaltakra – határozzon úgy, hogy a Derecske Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió 2020. évi felülvizsgálatát – az előterjesztés mellékletében foglalt tartalommal fogadja el.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi ülés

DERECSCKE VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJÁNAK 2020. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATA

**Derecske,
2020.**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
I. Helyzetkép Derecske városban.....	5
I.1. Derecske város helyzetét bemutató általános adatok.....	5
I.2. Derecske város demográfiai helyzete.....	7
I.3. Szociális szolgáltatások iránti igény Derecske városban.....	9
I.4. A szociális ellátások és szolgáltatások jellemzői településünkön, aktuális adatok.....	10
I.4.1. Az ellátási kötelezettség jelen állapota.....	10
I.4.2. Pénzbeli ellátások.....	15
1.4.2.1. Időskorúak ellátása.....	16
1.4.2.2. Aktív korúak ellátása.....	17
I.4.3. Természetben nyújtott szociális ellátások.....	22
I.4.4. Szociális szolgáltatások.....	24
I.5. Információk a megyei szintű ellátórendszerről, kapcsolódási pontok.....	37
II. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein.....	38
III. Összegzés.....	39

Bevezetés

A szociálpolitika a polgárok jólétéért legközvetlenebbül felelős ágazati politika, a helyi közélet egyik, de többnyire a leginkább konfliktusokkal terhelt területe.

Az állam a szociálpolitikáért viselt felelősség jelentős részét megosztotta az önkormányzatokkal, mivel az önkormányzatoknak lényegesen nagyobb az ismeretük a helyi közösség valós szükségleteiről, mint bárki másnak.

A települések a helyi társadalom integrációjának fenntartásában érdekeltek, hisz a feladatellátás, a helyi közélet célja és „tárgya” is az ember, annak jóléte és megelégedettsége. Az önkormányzatok rendkívül sokrétű feladatainak ellátása mind ennek a célnak az elérését szolgálja.

Az önkormányzatok szociális feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szabályozza.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése rögzíti az Önkormányzat kötelezettségét a szociális szolgáltatástervezési koncepció készítésére, illetve felülvizsgálatára az alábbiak szerint:

„A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: SZCSM rendelet) 111/A. § (5) bekezdése értelmében „A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

A Derecske város területén élő lakosság számára fontos, hogy a fenti törvény által előírt, a szociális ellátás területén garantált szolgáltatások álljanak rendelkezésre. Ennek biztosításában meghatározó szerepe van a szolgáltatástervezési koncepciónak.

A koncepció elsődleges célja, hogy az ellátási kötelezettség keretébe tartozó feladatok tervezését, a hiányzó ellátások megszervezésének módjait, a más fenntartókkal történő kapcsolattartás feladatait határozzák meg.

Az SZCSM rendelet 111/A. § (1) bekezdése meghatározza azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a koncepciónak különösen tartalmaznia kell.

Ezek a következők:

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A koncepcióalkotás egyik fontos alapelve a partnerség. Az SZCSM rendelet 111/A. § (4) bekezdés első két mondata értelmében „A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.”

A 2004-ben elfogadott koncepció megalkotása óta eltelt 16 évben a szociális törvény személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat szabályozó fejezete több alkalommal, jelentős mértékben módosult.

Változtak az ellátási formák, a szolgáltatások köre, elnevezésük, tartalmuk, igénybevételük feltételrendszere, továbbá többször módosult a személyes gondoskodás megszervezésére kötelezettek köre is.

Jelentős változások – a járási rendszer kialakításával összefüggésben – elsősorban a szociális igazgatás és ellátás területén következtek be.

Változott továbbá a finanszírozási rendszer is. Mindezek a változások jelentős mértékben befolyásolják a szociális ellátórendszer egészét.

I. Helyzetkép Derecske városban

"Derecske: Nagyközség, Bihar vármegye derecskei járásban, a Kállóér mellett, (1910-ben) 1942 házzal és 9286 magyar lakossal, járási szolgabírói hivatal és járásbíróság székhelye. Van telekkönyve, takarékpénztára, többféle egyesülete, 3 gőzmalma, 2 téglagyára, vasúti állomása, posta-, távíró- és telefonhivatala. Termékeny határa 10.320 hektár. Közelében nagy sziksós tó van, melynek kiszáradása után szódát nyernek. Régebben nagy szódagyár volt itt. A Derecskénél elfolyó Kék-Kálló patakban 1755-ben szép gyöngybaglyokat találtak."

Révai Nagy Lexikona

I.1. Derecske város helyzetét bemutató általános adatok

Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal

címe: 4130 Derecske, Köztársaság út 87.

telefon: 54/410-078

fax: 54/548-089

e-mail: titkarsag@derecske.hu

webcím: www.derecske.hu

polgármester: Bordán Szabolcs

a hivatalt vezeti: Varsányiné dr. Antal Erzsébet

Derecske Város Önkormányzat képviselő-testület: 9 fő

Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat: 3 fő

Bizottságok:

- Kulturális, Oktatási, Ifjúsági és Sport Bizottság
- Szociális Bizottság
- Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság

Az önkormányzat intézményei:

- Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde
- Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár
- Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ

Az önkormányzat közhasznú társasága:

- Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft.

A város megyeszékhelytől való távolsága: 22 km.

Szomszédos városoktól való távolsága:

Hajdúszoboszló	20 km.
Berettyóújfalu	15 km.

Népesség száma (2020. január 1-jén): 8 682 fő

Bölcsődei férőhely (2020. január 1-jén): 28 fő

Bölcsődés gyermek (2020. január 1-jén): 26 fő

Óvodai férőhely (2020. január 1-jén) 300 fő

(Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám a fenntartó önkormányzat határozata alapján: 360 fő)

Óvodai elhelyezett gyermek (2020. január 1-jén): 311 fő

Elérhető szolgáltatások: háziorvosi, házi gyermekorvosi, ügyeleti ellátás, fogorvosi ellátás, laboratórium, óvoda, bölcsőde, gyógyszertár, mentő, rendőrség, pszichiátriai betegek otthona, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, hajléktalanok éjjeli menedékhelye, művelődési ház, könyvtár, sportcsarnok, uszoda, sportpálya, kereskedelmi létesítmények, takarékszövetkezet, postahivatal, hulladékszállítás, OTP bankfiók, vasútvonal, benzinkút, járási hivatal, 47. sz. főútvonal adta előnyök.

Kórház: 15 km-re

Tűzoltóság: 15 km-re

Hotel-motel: 11 km-re

Gyógyfürdő: 20 km-re

Vámszabadterület: 18 km-re

Repülőtér: 22 km-re

I.2. Derecske város demográfiai helyzete

A rendelkezésre álló településstatisztikai adatokból megállapítható, hogy a település lakosságának száma Hajdú-Bihar Megye lakosságszámához hasonlóan, bár attól nagyobb mértékben – a korábbi évek tendenciájának megfelelően – tovább csökken, mely a természetes fogyással és az elvándorlás növekedésével magyarázható.

Derecske város állandó lakosainak száma 2008. évtől

(január 1-jei adatok alapján)

Év	Derecske lakosságszáma (fő)	Hajdú-Bihar megye lakosságszáma (fő)
2008.	9 276	555 592
2009.	9 246	554 986
2010.	9 230	553 761
2011.	9 126	552 292
2012.	9 080	550 939
2013.	9 039	549 949
2014.	9 035	549 515
2015.	8 977	548 950
2016.	8 859	548 077
2017.	8 789	546 893
2018.	8 747	544 997
2019.	8 715	543 043
2020.	8 682	541 285

Derecske városban az élve születések és a halálozások számát – az alábbi táblázatban – megfigyelve megállapítható, hogy az utóbbi években a halálozások száma többnyire meghaladja a születések számát.

Születések, halálozások számának alakulása Derecske városban 2007-2019. év között

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás/fogyás
2007.	104	128	24
2008.	93	103	10
2009.	93	108	15
2010.	85	104	19
2011.	80	113	33
2012.	78	107	29
2013.	92	111	19
2014.	87	106	19
2015.	88	108	20
2016.	89	107	18

2017.	72	126	54
2018.	92	97	5
2019.	96	120	24

A lakónépesség korösszetételét megfigyelve kiderül, hogy az idősebb korcsoport aránya növekszik. A nyugdíjas korúak aránya folyamatosan emelkedik, miközben a 0-14 éves korosztály aránya csökken.

**Derecske város állandó lakosai korcsoportonkénti bontásban 2008-2020. év között
(január 1-jei adatok alapján)**

Év	0-14 évesek (fő)	15-60 évesek (fő)	60 év feletti (fő)	60 év feletti aránya az össz- népességhez viszonyítva (%)
2008.	1496	6194	1625	17,4
2009.	1510	6100	1666	17,9
2010.	1459	6097	1690	18,2
2011.	1425	6087	1718	18,6
2012.	1393	5986	1747	19,1
2013.	1390	5936	1754	19,3
2014.	1399	5852	1788	19,7
2015.	1378	5781	1818	20,3
2016.	1355	5650	1854	20,9
2017.	1345	5542	1902	21,6
2018.	1340	5463	1944	22,2
2019.	1330	5420	1965	22,5
2020.	1247	5464	1971	22,7

Össességében megállapítható, hogy a lezajlott demográfiai, társadalmi-gazdasági változások eltérően érintették a lakosság egyes rétegeit. A település korfáját tekintve a gazdaságilag aktív réteg van túlsúlyban, amelyen belül a halálozási arányszám sajnos nőtt.

Napjainkban egyre kevesebb gyermek születik, ugyanakkor folyamatosan emelkedik a 60 év feletti lakosság száma. Ennek következtében az egyre növekvő időskorú lakosság életminőségének javítására kiemelt figyelmet kell fordítani

Mindezen tényezők fokozottabban indokolják a személyes gondoskodás egyes formáinak biztosítását, a rászorultak ellátását, amelyek egyes elemeinek megszervezését a jogszabályok a települési önkormányzatok kötelező feladatává tették.

I.3. Szociális szolgáltatások iránti igény Derecske városban

Ma Magyarországon a társadalom jelentős mértékű elöregedésének lehetünk tanúi, mint a fejlett világban bárhol. Az elöregedési folyamatok új kihívást jelentenek a szociális gondoskodás különféle területein. E társadalmi tendencia a szociális ellátó rendszerre egyre nagyobb terhet ró.

Hazánkban az idősgondozás legoptimálisabb megoldását a házi gondozás és ápolás biztosítja. Ez az ellátási forma lehetővé teszi az idős emberek otthonukban történő gondozását, ápolását, ezáltal az önálló életvitel fenntartását. Az egyénhez igazodó gondozással elkerülhetővé válik, vagy hosszabb időre kitolható egy olyan állapotromlás, mely megakadályozza, hogy az idős ember idősök otthonába vagy krónikus betegosztályra kerüljön.

A szociális biztonság megteremtése érdekében gondoskodni kell arról, hogy a szűkséget szenvedő személyek ne maradjanak ellátás nélkül. Esetleges „társadalmi kockázat” bekövetkezésekor biztosítani kell azt, hogy az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedjen túlságosan nagyot.

Településünkön az utóbbi években felerősödött a szociális szolgáltatás iránti igény, a szolgáltatás biztosításának a színvonala.

A személyes gondoskodás keretében alapellátásként biztosított étkeztetés és házi segítségnyújtás keretszámai általában telítettek.

A támogató szolgálat kiépítésével lehetővé vált a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A városunkban működő idősök nappali ellátását biztosító intézménynek a célja az, hogy a hiányzó családi gondoskodást pótolja, javítson az idősök szociális helyzetén, a rászorultaknak kulturális körülményeket biztosítson, a tétlenséggel járó káros hatásokat megelőzze, valamint egészségi és higiénés viszonyait javítsa.

A személyes gondoskodás területén működtetett, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által fenntartott bentlakásos szociális intézmények túlszűfoltak. Emiatt szükséges az alapellátó rendszer fejlesztése, szakszerű működtetése. Amennyiben az ellátott állapota, körülményei indokolják, természetesen sőr kerül a szociális intézményben történő elhelyezésre. Törekedni kell azonban ennek elkerülésére, a rászoruló otthonában történő gondozására.

I.4. A szociális ellátások és szolgáltatások jellemzői településünkön, aktuális adatok

I.4.1. Az ellátási kötelezettség jelen állapota

Az Szt. 57. § (1) bekezdése alapján szociális alapszolgáltatások

- 1) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- 2) az étkeztetés,
- 3) a házi segítségnyújtás,
- 4) a családsegítés,
- 5) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- 6) a közösségi ellátások,
- 7) a támogató szolgáltatás,
- 8) az utcai szociális munka,
- 9) a nappali ellátás.

Az Szt. 86. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel Derecske Város Önkormányzata részéről kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatás az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés és az idősek nappali ellátása. A nem kötelező feladatok közül – a kötelező feladatokon túl – önkormányzatunk a támogató szolgáltatást, valamint a pszichiátriai betegek és fogyatékosok nappali ellátását is biztosítja.

Derecske Város Önkormányzata a szociális alapszolgáltatások közül a szociális étkeztetést, a fogyatékosok, idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátását, a házi segítségnyújtást, valamint a támogató szolgáltatást – 2017. január 1-jei hatállyal – fenntartóváltással továbbműködtetésre átvette a Bihari Szociális Nonprofit Kft-től (ma Bihari Egyesített Szociális Intézmény).

Ezen ellátásokat az önkormányzat a 2016. január 1-jei hatállyal létrehozott intézménye, a Derecskei Szociális, Család- és Gyermejkölési Központ (székhelye: 4130 Derecske, Köztársaság út 86.) révén biztosítja tovább.

A Központ a Derecske, Bocskai utca 6. szám alatt az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, az idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátását Derecske ellátási területtel, a támogató szolgáltatást Derecske, Konyár, Sáránd ellátási területtel látja el, mely 2017. április 1-jétől kibővült Berettyóújfaluvá.

A fogyatékos személyek nappali ellátását Derecske és Konyár ellátási területtel a 4130 Derecske, Morgó tanya 1. sz. alatti telephelyén biztosítja.

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermejkölési Központ feladata mindezen túl igen sokrétű. Feladataikat a következő 3 nagy csoportban lehet összefoglalni:

1) Speciális szolgáltatások biztosítása: minden szolgáltatás előzetes egyeztetés alapján érhető el, a központi telefonszámon

- pszichológiai tanácsadás,
- jogi tanácsadás,
- kapcsolattartási ügyelet,
- készenléti szolgálat – 24 órában működő telefonos segítségnyújtás a krízisbe kerülő családok, egyének részére, mely az alábbi telefonszámon érhető el: +36 (20) 218 5871,
- jelzőrendszeri tanácsadó, aki koordinálja, és összehangolja a jelzőrendszeri tagok munkáját, segítséget nyújt, szükség szerint intézkedik,
- óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység – a járásban található köznevelési és közoktatási intézmények egészét lefedő szolgáltatás,
- szociális diagnózis felvétele – szociális szükségletfelmérő kérdőív.

A pszichológiai tanácsadás és jogi tanácsadás szolgáltatásokat az intézmény a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítványon keresztül biztosítja a városban.

2) Gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vétel,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekevédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel

együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

- utógondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készíti.

3) Szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára

- a család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról,
- ha a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység esetén bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására,
- a munkatársak szakmai támogatást nyújtanak a településen dolgozó szolgálat munkatársainak, együttműködnek a különböző szolgálatokkal, intézményekkel, alapítványokkal, közreműködnek a munkatársak szakmai továbbképzésében, lehetőséget nyújtanak az eseti problémák megbeszélésére szupervízió biztosításában, tréningek szervezésében, folyamatos tájékoztatást nyújtanak a kompetenciahatárokról a szolgálat és a központ munkatársai között,
- az intézmény - szoros együttműködésben a helyi szolgálatok szakembereivel - próbál hathatós, komplex segítséget nyújtani a válsághelyzetben, krízisben, veszélyben lévő gyermekek, családok számára.

A szociális ellátás területén különösen kiemelkedő fontosságú a Bihari Egyesített Szociális Intézmény, mint szakosított ellátást nyújtó intézmény.

A 4130 Derecske, Sas utca 1. szám és a 4130 Derecske, Morgó tanya 1. szám alatti intézményegységekben értelmi fogyatékosok és pszichiátriai betegek ápoló-gondozó, illetve rehabilitációs ellátása folyik.

Az intézmény feladata az önmaga ellátására nem vagy csak folyamatos segítséggel képes, értelmi fogyatékosok és pszichiátriai betegek ápolása, gondozása és rehabilitációja. Célja: az ellátást igénybe vevő fogyatékoságának, életkorának, egészségi állapotának megfelelő szinten tartó, képességfejlesztő, munkavégzés célú foglalkoztatása, az ellátottak személyes szükségleteit kielégítő, minőségi szolgáltatás nyújtása.

A korábban a Bihari Egyesített Szociális Intézmény részéről biztosított jelzőrendszeres házi segítségnyújtást – az intézmény átszervezése után – a Debreceni Szociális Szolgáltató Központ (székhelye: 4032 Debrecen, Böszörményi út 148.) vette át.

Az éjjeli menedékhely működtetése, valamint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás az önkormányzat és a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány (székhelye: 4130 Derecske, Dr. Mustó Sándor utca 19.) között megkötött együttműködési megállapodásban foglaltak alapján valósul meg.

Az Alapítvány szervezeti egységei:

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Éjjeli Menedékhely.

Az Alapítvány 1993. óta végez Derecskén szociális és gyermekvédelemmel összefüggő feladatokat, folyamatos ellátási szerződésben állva a helyi önkormányzattal. Jelenleg az ellátási szerződések értelmében Derecske, Mikepércs és Tépe településeken látja el az Alapítvány a család- és gyermekjóléti szolgáltatást.

A családsegítés, hajléktalan ellátás és a gyermekjóléti tevékenységgel kapcsolatos alapfeladatok mellett számtalan kiegészítő programot is megvalósít működése során a szervezet. E kiegészítő programokkal mind a családok, mind a gyermekek helyben érhetek el olyan szolgáltatásokat, melyek segítik a mindennapok problémáinak megoldását. Az alapítvány az önkormányzatoktól ellátási szerződés alapján térítést kap a szolgáltató tevékenységért. Az alaptevékenységen túli programokra pályázatokból igyekeznek forrást találni. Ez irányú tevékenysége a szervezetnek igen intenzív.

A településen szociális alapellátásokat – az önkormányzat mellett – civil szervezetek is nyújtanak (pl.: Baptista Tevékeny Szeretett Misszió). Ezek a szervezetek tevékenységükkel olyan többletszolgáltatást biztosítanak, mellyel kiegészítik az önkormányzat által kötelezően ellátandó és önként vállalt szociális alapszolgáltatásokat.

2013. január 1. napjától felállt a járási rendszer, létrejöttek a járási hivatalok. Derecske járásszékhely településnek minősül. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási

(fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015.(III.30.) Korm. rendelet értelmében Derecske, Esztár, Hajdúbagos, Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Konyár, Létavértes, Mikepércs, Monostorpályi, Počasaj, Sáránd és Tépe települések alkotják a Derecskei Járást.

Az Szt. módosításának következtében az alábbi ügykörök kerültek járási hivatali hatáskörbe:

1. 2013. január 1-jétől:

- alanyi és normatív közgyógyellátás
- hadigondozás
- alanyi jogú ápolási díj
- időskorúak járadéka
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

2. 2015. március 1-jétől:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- rendszeres szociális segély (ezen időponttól egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás)

Ezek az ügykörök ma a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Derecskei Járási Hivatalában intézhetők (címe: 4130 Derecske, Köztársaság út 126.).

I.4.2. Pénzbeli ellátások

Az Szt. 25. § (1) bekezdése alapján a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

Szociális rászorultság esetén a jogosult számára a járási hivatal az Szt-ben meghatározott feltételek szerint:

- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
- gyermekek otthongondozási díját,
- ápolási díjat (ápolási díj, kiemelt ápolási díj, emelt összegű ápolási díj)

állapít meg.

A jelenlegi szabályozás értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete az Szt-ben, illetve az önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek szerint – pénzbeli vagy természetbeni – települési támogatást állapít meg.

1.4.2.1. Időskorúak ellátása

Időskorúak járadéka

Az Szt. 32/B. § (1) bekezdése alapján „Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

- a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,
- b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,
- c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

(1a) 2018. évtől az időskorúak járadékának (1) bekezdés szerinti jövedelmi jogosultsági határai Tny. 62. § (1) bekezdésében meghatározott szabályok szerint, a nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkednek. Az időskorúak járadéka jövedelmi jogosultsági határainak forintban kifejezett összegét a Kormány évente rendeletben meghatározza.

(2) Az aktív korúak ellátására való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel történő megszüntetése esetén a járási hivatal a döntés véglegessé válását követően haladéktalanul, hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.

(3) A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti a 3. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint (4) bekezdésében meghatározott személyt, amennyiben az e törvényben foglalt feltételeknek megfelel.”

Az időskorúak járadékának havi összege jövedelemmel nem rendelkező (1) bekezdés a) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-a (24.225.-Ft.), az (1) bekezdés b) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-a (28.500.-Ft.), míg az (1) bekezdés c) pontja szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-a (38.475.-Ft.); jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

Az időskorúak járadékának megállapítására 2013. január 1-től a járási hivatal rendelkezik hatáskörrel.

1.4.2.2. Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása a járási hivatal hatáskörébe tartozik.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami

foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (jelenleg: 22.800.-Ft.).

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás megállapítására 2015. március 1-jétől rendelkezik hatáskörrel a járási hivatal.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (korábban: rendszeres szociális segély)

Az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben (gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően – a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás), illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (korábban: rendszeres szociális segély) megállapítására 2015. március 1-jétől kezdődően a járási hivatal jogosult.

Települési támogatás

A képviselő-testület az Szt. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként – önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján, pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak (Szt. 45. § (4) bekezdése).

A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból – különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére – is megállapítható.

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 8/2013.(II.28.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Helyi szociális rendelet) 9. § (3) bekezdése értelmében „az Szt. 45. § (4) bekezdésén túl létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni, ha kérelmező

- a) lakásában rendkívüli esemény miatt súlyos kár keletkezett,
- b) betöréssel, lopással jelentős kárt okoztak,
- c) esetenként egy-egy betegség miatt magas gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költsége jelentkezik,
- d) súlyos közlekedési balesetet szenvedett,
- e) lakhatáshoz kapcsolódó költségeinek (villanydíj, fűtés költsége (gázdíj, vegyes tüzelés esetén tűzifa, szén), vízdíj, lakáshitel) megfizetése a kérelmező vagy családjának létfenntartását veszélyezteti.

Rendkívüli települési támogatás igényelhető:

- a) átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére vagy
- b) eseti gyógyszerkiadás mérséklésére (gyógyszersegély) azon személyek vagy családok támogatására, akiknek az eseti gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségük olyan magas, hogy azt nem képesek viselni vagy

- c) gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatásra vagy
- d) elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként.

Rendkívüli települési támogatás állapítható meg azon személy részére, aki rendkívüli élethelyzetbe került vagy létfenntartási gondokkal küzd és családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén a 200 %-át nem haladja meg.

Az előzőekben ismertetettek túl rendkívüli települési támogatás állapítható meg azon személy részére is, akinek, illetve családjának megélhetése valamilyen előre nem látható esemény: elemi kár, betegség vagy haláleset bekövetkezése okán igazolt módon veszélyeztetve van és családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő esetén a 300 %-át nem haladja meg.

Az eseti jelleggel megállapított rendkívüli települési támogatás összege esetenként 2.000 Ft-tól 20.000 Ft-ig terjedhet. Kivételt képeznek ez alól azok a különös méltánylást érdemlő esetek, mint az elemi kár, a haláleset és a betegség, amikor magasabb összeg megállapítására is sor kerülhet.

A 2019. évben rendkívüli települési támogatásban részesülők statisztikáját a következő táblázat mutatja.

**Rendkívüli települési támogatásban
részesülő esetek száma 2019. évben**

	Rendkívüli települési támogatásban részesített személyek	
	pénzbeli	természetbeni
Egyszer részesült támogatásban	36	0
Kétszer vagy többször részesült támogatásban	0	188
Összesen	36	188

Rendkívüli települési támogatás 2019. évben összesen: 2.716.000.-Ft. összegben került kifizetésre, mint természetbeni és pénzbeli támogatás.

Gyermekek otthongondozási díja

Gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

- a) a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy

b) a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

Egyazon gyermekre tekintettel csak egy szülő számára állapítható meg a gyermekek otthongondozási díja.

A gyermekek otthongondozási díjának havi összege a 2019. évben 100 000 forint. A 2019. évet követően a gyermekek otthongondozási díjának havi összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Ha a szülő több olyan gyermekéről is gondoskodik, akire tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága megállapítható lenne, számára – e feltételek fennállásának időtartama alatt – a 100 000 forint másfélszeresében megállapított ellátást kell folyósítani.

A gyermekek otthongondozási díjának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe tartozik.

Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ápolási díj, valamint kiemelt és emelt összegű ápolási díj megállapítására az Szt. 25. § (3) bekezdése alapján a járási hivatal rendelkezik hatáskörrel.

I.4.3. Természetben nyújtott szociális ellátások

Települési önkormányzatunk természetben nyújtott szociális ellátásként biztosítja:

- a települési támogatást,
- a hulladékszállítási díjkedvezményt és
- a köztemetést.

Települési támogatás

A Helyi szociális rendelet alapján a rendkívüli települési támogatás iránti kérelem elbírálásakor, amennyiben hivatalos tudomás, vagy környezettanulmány lefolytatása alapján kétséges a rendkívüli települési támogatás rendeltetésszerű felhasználása, vagy a kérelmező azt kéri, a rendkívüli települési támogatást természetben kell megállapítani.

Az élelmiszerre, tüzelősegélyre, gyógyszersegélyre, tankönyv- és tanszervásárlás támogatására vagy közüzemi díjak kifizetéséhez igényelt rendkívüli települési támogatást természetben nyújtott szociális ellátásként kell megállapítani. Az élelmiszer- és gyógyszersegély kizárólag szociális

utalvány formájában állapítható meg. A tüzelősegélyre, tankönyv- és tanszervásárlás támogatására vagy a közüzemi díjak kifizetéséhez igényelt rendkívüli települési támogatást közvetlenül a szolgáltató vagy a közüzemi szolgáltató felé kell utalnia az önkormányzatnak.

Hulladékszállítási díjkedvezmény

A Helyi szociális rendeletben kapott felhatalmazás alapján a Polgármester 50%-os hulladékszállítási díjkedvezményt (a továbbiakban: díjkedvezmény) állapít meg annak a 65. életévét betöltött, egyedül élő személynek, aki a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 60 liter űrmértékű hulladékgyűjtő edényzet használatával veszi igénybe.

Az előzőeken túl a díjkedvezmény megilleti azokat a 65. életévüket betöltött személyeket is, akik legfeljebb egy – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti – közeli hozzátartozójukkal élnek együtt, és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 80 liter űrtartalmú edényzet használatával veszik igénybe.

A hulladékszállítási díjkedvezmény összege negyedévente kerül átutalásra a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság felé.

Az ügyfél a kedvezménnyel csökkentett összegű számlát kell, hogy megfizesse a koordináló szerv felé.

Köztemetés

Önkormányzatunk gondoskodik azon elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről – a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül – akinek nincs vagy nem lelhető fel eltemettetésre köteles hozzátartozója, vagy az erre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik (Szt. 48. §). 2019. évben közkölségen történő temetések száma 11 volt. Ebből 7 alkalommal a visszafizetésről kellett rendelkezni, 2 alkalommal pedig a közkölséges temetés díja hagyatéki teherként került bejelentésre az illetékes közjegyzőnél. A közkölséges temetés visszafizetése ügyében 5 esetben lett részletfizetés engedélyezve.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

2013. január 1-jétől a járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át, vagy aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

Közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes jogszabályban meghatározott gyógyszerekre gyógyszerkerete erejéig, valamint egyes jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

2013. január 1. napjától az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal dönt. Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot két évre állapítják meg.

Településünkön 2015. március 1-jétől a Helyi szociális rendelet nem biztosít lehetőséget méltányosságból történő közgyógyellátásra való jogosultság megállapítására.

I.4.4. Szociális szolgáltatások

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A személyes gondoskodás magába foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások a korábbiakban már említettek szerint:

- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- a közösségi ellátások,
- a támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka és
- a nappali ellátás.

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük

fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- a rehabilitációs intézmény,
- a lakóotthon,
- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény,
- a támogatott lakhatás,
- az egyéb speciális szociális intézmény

nyújtja.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Szociális alapszolgáltatások

a. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzatnak rendeletben kell meghatároznia.

Településünkön jelenleg az önkormányzat intézménye, a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ biztosít étkeztetést az ételnek házhoz történő szállításával azon szociálisan rászorultak részére, akik napi egyszeri meleg étkeztetésükről nem tudnak gondoskodni, vagy róluk

nem gondoskodnak. Az étkeztetésben részesítettek keretszáma 100 főben került meghatározásra 2017. évben.

Az étkeztetésért fizetendő személyi térítési díj megállapítását – figyelembe véve az ellátott rendszeres havi jövedelmét, valamint az intézményi térítési díjat – az ellátási szerződésben foglaltakra tekintettel a Központ intézményvezetője határozza meg.

b. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget – vagy a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében meghatározott feladatokat.

Házi segítségnyújtás keretében a Derecskei Szociális, Család- és Gyermejkölési Központ gondoskodik azon időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Továbbá azokról a pszichiátriai betegekről és fogyatékos személyekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek.

A házi segítségnyújtásban részesíthetők keretszáma 30 főben került megállapításra, ettől eltérni a működési engedély módosításával lehet.

Az alapellátásért fizetendő személyi térítési díj megállapítása a Központ intézményvezetője által történik, figyelembe véve az ellátott rendszeres havi jövedelmét, valamint a megállapított intézményi térítési díjat.

c. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A súlyos fogyatékoságot, a pszichiátriai betegséget és az egészségi állapot miatti indokoltságot külön jogszabály szerint kell igazolni.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása 2013. július 1-től állami feladat, melyet településünkön a Debreceni Szociális Szolgáltató Központ biztosít.

d. Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájárás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájárás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájárás biztosítása,

- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önségítő csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

Az önkormányzat a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ útján biztosítja a támogató szolgáltatást.

A támogató szolgáltatás férőhelyeinek száma: 90 fő.

A támogató szolgálaton belül szállító szolgálat működik. A központ az igényeknek megfelelően személyszállítással biztosítja a sérültek számára a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, szociális ellátásokhoz, valamint a kulturális eseményekhez való hozzájutást.

A szolgáltatás időpontját mindenkor az ellátottak igényei határozzák meg. A szállító szolgáltatást jelenleg 14 fő fogyatékos személy részére biztosítja a Központ.

e. Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteggyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak – ide nem értve az idős személyeket – napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

e/1. Idősek nappali ellátása

Településünkön a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja az idősek nappali ellátását. Az idősek ellátása a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. A Központ lehetőséget biztosít étkeztetés igénylésére is.

Az engedélyezett férőhelyek száma 30 fő. A szociális szolgáltatásért az intézményvezető személyi térítési díjat állapít meg.

Az ellátást férfiak körében elsősorban a közép- és idős korosztály veszi igénybe, mégpedig a megromlott egészségi állapotú, egyedülálló férfiak, valamint az özvegy, egyedül maradt, idős férfiak. Ugyanakkor a nők körében az ellátás igénybevétele az időskorúak körében jellemzőbb, akik özvegyen, egyedül élnek, és róluk nem gondoskodnak.

e/2. Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai betegek nappali ellátása azon személyek részére nyújt segítséget, akik egyrészt önálló életvezetésre pszichés – mentális nehézségeik miatt nem, vagy csak részben képesek, másrészt életvezetésükben bizonyos fokú segítséget igényelnek, iskolai oktatásra már nem jogosultak, speciális eszközökkel fejleszthetők, tizenharmadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, akik nagy részben önkiszolgálóak, nem igényelnek állandó orvosi ellátást, illetve a meglévő nehézségeik ellenére alkalmazkodni tudnak társaikhoz. A pszichiátriai kórképük – a külső szakellátórendszer hatására – terápiákkal, gyógyszeres kezeléssel ambuláns módon jól befolyásolható.

A pszichiátriai betegek nappali ellátását szintén a Központ végzi. Az ellátottak száma 30 fő, akiknek lehetőségük van a napi háromszori étkezés igénybevitelére is. Ebben az esetben az intézményvezető által térítési díj kerül megállapításra, melynek összege az ellátott jövedelmétől függ.

A pszichiátriai betegek nappali ellátása keretében mentális tanácsadáson vesznek részt, mentális gondozásban részesülnek, valamint az idősek tagjaival összevontan közös foglalkozásokat szerveznek részükre.

e/3. Fogyatékos személyek nappali ellátása

A fogyatékos személyek nappali ellátására irányuló igényt a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ Gondozási Központjában (4130 Derecske, Bocskai utca 6.) kell kérelmezni. A társadalmi integráció tekintetében a fogyatékos ellátásnak fontos szerepe van, mely 1999 óta működik.

A férőhelyek száma: 25 fő.

Az intézmény működési területe a Derecske és Konyár településeken élő aktív korú személyek, és azon harmadik életévüket betöltötték részére elérhető, akik önkiszolgálásra részben képesek vagy önellátásra nem képesek, felügyeletre szoruló, a következő fogyatékkal élő személyek: siketek és nagyothallók, vakok és gyengén látók, értelmi fogyatékosok, mozgásszervi fogyatékosok, autisták és halmozottan fogyatékosok.

Az ellátás napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére biztosít lehetőséget, és megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését is.

A fogyatékkal élők foglalkoztatása szervezett formában történik.

A fogyatékosok nappali ellátottjai térítési díj fizetésére kötelezettek. A térítési díj összegét a központ intézményvezetője állapítja meg.

A fogyatékos személyek nappali ellátása keretében a központ lehetősége biztosít szabadidős tevékenységek végzésére, segítséget nyújt hivatalos ügyek intézésében, mentálhigiénés fejlesztést és életvezetési tanácsadást, továbbá tisztálkodási és mosási lehetősége biztosít.

KÉZMŰ Nonprofit Kft. Winner Gyáregysége részmunkaidőben, mint külső foglalkoztató 20 fő foglalkoztatására ad lehetőséget, ezzel is elősegítve a társadalmi hátrányok leküzdését. A munkának a fogyatékkal élő emberek világában is nagy szerepe van, mert kereső tevékenységet folytatni olyan, mint egészségesnek lenni. A fogyatékos személyek a rendszeresség, a meglévő képességek fejlesztése, új kapcsolatok teremtése révén teljes értékű embernek érezhetik magukat.

A foglalkoztatás helye: 4130 Derecske, Morgó tanya 1. szám.

f. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyezte-

tettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az említett szolgáltatásokat településünkön a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány Család-és Gyermekjóléti Szolgálata biztosítja.

A lakosság szociálisan rászoruló csoportjai:

- veszélyeztetett kiskorúak, akiknek veszélyeztettsége a családi, és/vagy jövedelmi okok miatt következett be,
- aktív korú munkanélküliek,
- csökkent munkaképességű aktív korú lakosság,
- gyermeket egyedül nevelő szülők,
- egyedülálló idősök,
- beteg, megromlott egészségi állapotú időskorúak,
- alacsony jövedelemmel rendelkezők.

Az ellátási terület kiemelt problémái:

- szülők alacsony iskolázottsága,
- nő az általános iskolát be nem fejező gyermekek száma,
- magas munkanélküliségi ráta,
- növekszik a súlyos adósságterhekkel rendelkező családok száma,
- a lakosság alacsony jövedelme miatt, az önkormányzati támogatás jelentős mértékű igénybevétele,
- emelkedik azon családok száma, akiknek jellemzően a gyermekek után járó ellátások és szociális ellátórendszerből származó juttatások képezik bevételeiket,
- a gyermekek és fiatalok körében a bűnözés és más devianciák jelennek meg
- a pszichoaktív szerhasználók számának jelentős emelkedése.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás Derecske város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgárságú, valamint a letelepedett, bevándorolt, illetve befogadott jogállású, továbbá a magyar hatóságok által menekültként, oltalmazottként, illetve hontalanként elismert gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleire terjed ki.

Az ellátottak köre a szociálisan hátrányos helyzetűek, nagycsaládosok, gyermekeiket egyedül nevelő szülők, mentális problémával küzdő szülők és gyermekek, munkanélküliek, veszélyeztetett gyermekek, devianciával küzdő fiatalok és családjaik.

A településen jellemző az igénybevevőkre, hogy nehéz anyagi körülmények között élnek, létfenntartási gondokkal küzdenek. Az anyagi biztonság romlása mellett a szenvedélybetegségek kialakulása is komoly terheket jelent. Megfigyelhető a családmódel változása, a házasságkötések számának csökkenése, az élettársi kapcsolatban élők számának emelkedése.

A statisztikai adatok alapján a szolgáltatást igénybe vevők többsége nő (60%), gazdasági aktivitásukat nézve nagyrészt foglalkoztatott (ide értve az alkalmi munkavállalást is), és az igénybevevők 52%-a 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkezik. Az igénybevevő családok összetételének vizsgálatakor megállapíthatjuk, hogy legnagyobb arányt a házastársi/élettársi kapcsolatban élő 1-2, illetve 3 vagy több gyermeke családok képviselnek.

A családsegítők a hatékony családgondozás érdekében igyekeznek a családokkal rendszeres kapcsolatot tartani, és törekedni arra, hogy a családok bizalommal fordulhassanak a szakemberek felé, és önként kérjenek segítséget problémáik megoldásához.

A jogszabályi változásoknak köszönhetően 2016. évben a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg. A feladatellátás többszintűvé vált, melynek első szintje a család- és gyermekjóléti szolgálat. Az Alapítvány Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. §-a szerinti feladatait.

Az alapszolgáltatás alapvető célja az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a prevenció, a krízishelyzetek megszüntetése, elősegítve ezzel társadalmi és munka világába történő (re)integrációjukat.

A szolgáltatás heti öt napos munkarenddel működik, napi nyolc órás, heti negyvenórás munkavégzéssel. A szolgáltatás ügyfélfogadás és családlátogatás formájában valósul meg. Elsősorban a feladat jellege határozza meg az irodai munka és a terepmunka arányát, de a heti munkaidőkeret felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínén való elvégzésére fordítják a családsegítők.

A munkatársak a család életviteléről, lakókörnyezetéről családlátogatás keretében nyerhetnek információt.

A szolgálat komplex segítséget nyújt a szolgáltatást igénybevevők részére a preventív és korrektív rendszerszemléletű szociális munka keretében. A munkatársak a család életviteléről, lakókörnyezetéről családlátogatás keretében nyerhetnek információt.

A szolgálat éves forgalmi adata a következőképpen alakult az elmúlt időszakban: 2018-ban: 2601, 2019. évben: 2771 volt. Ebből a leggyakoribb szakmai tevékenységként az ügyintézésben való segítségnyújtás, a családlátogatás, az információnyújtás, segítő beszélgetés jelenik meg nagyobb arányban. Az elmúlt időszakban tovább növekedett a családi- kapcsolati problémák miatt

pszichológiai tanácsadást igénybe vevők száma. Főként a házasságok, élettársi kapcsolatok megromlása/megbomlása és/vagy a kapcsolattartási problémák érzelmileg labilissá teszik a családban élő gyermeke(ke)t. Ezek negatív hatása egészségügyi, oktatás-nevelés területén is jelentkezhetnek.

A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött együttműködési szerződése alapján, „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú pályázat keretében, Derecske településen 2017 júniusa óta – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 0-3 éves korú gyermeket nevelő családok részére – tartós élelmiszercsomagot juttat havi rendszerességgel. Később bővült a támogatottak/ támogatások köre: a várandós kismamák is részesülhetnek a juttatásban, akik aktív korúak ellátására jogosult személlyel élnek egy háztartásban, továbbá sor került a szegény gyermekes családok számára alapvető tartós fogyasztási cikkek kiosztására (évente egyszer), valamint a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű idős-korú személyek háromhavonta élelmiszercsomagban részesülnek.

Szakosított ellátás településünkön

a. Éjjeli menedékhely

A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány működteti a hajléktalan személyek átmeneti elhelyezésére szolgáló intézményét, a Napsugár Gondozóház – Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelyét a Derecske, Semmelweis utca 68. szám alatt.

A Napsugár Gondozóház Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye szolgáltatásaival a hajléktalanság helyi, járási szintű kezelésének egyik intézményi letéteményese.

Az Éjjeli Menedékhely feladata, hogy Derecske, Mikepércs és Konyár települések területén élő hajléktalan személyek részére átmeneti elhelyezést nyújtson. Az intézmény önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

A szolgáltatás folyamatos munkarenddel működik, napi tizennégy órás nyitva tartással: hétfőtől – vasárnapig 18⁰⁰ – 8⁰⁰ között tart nyitva az intézmény, és vehetik igénybe az intézmény szolgáltatásait az ellátottak.

A 14 férőhelyes intézmény által nyújtott szolgáltatást minden 18. életévét betöltött, átmeneti lakhatási problémával küzdő személy igénybe veheti, amennyiben elfogadja és betartja az intézménybe kerülés feltételeit és szabályait.

Az ellátottak köre a szociálisan hátrányos helyzetűek, devianciával és mentális problémával küzdő egyének. Jellemző az igénybevevőkre, hogy nehéz anyagi körülmények között élnek, létfenntartási gondokkal küzdenek, többnyire életkoruk és elhanyagolt egészségi állapotuk miatt legfeljebb alkalmi munkát tudnak végezni. Az anyagi biztonság és az egészségügyi állapot romlása mellett a szenvedélybetegségek megléte is komoly terheket jelent.

Az intézmény tevékenysége során az alábbi szolgáltatásokat nyújtja térítésmentesen:

- alvási pihenési lehetőség
- tisztálkodási lehetőség
- ételmelegítési, főzési lehetőség.
- mosási lehetőség.
- szociális és mentálhigiénés segítségnyújtás
- tanácsadás
- esetkezelés

felügyelet.

b. Fogyatékkal élők és pszichiátriai betegek bentlakásos intézménye

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A Bihari Egyesített Szociális Intézmény országos ellátási területtel végzi

- a nagykorú, krónikus pszichiátriai betegek ápolását, gondozását, akik az ellátás igénybevételének időpontjában akut gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, nem veszélyeztető állapotúak, valamint egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek,
- a pszichiátriai betegek rehabilitációs intézményében azon 18. életévét betöltött pszichiátriai betegek ellátását, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorul és utógondozására nincs más mód,
- a nagykorú enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékossgal élők és más fogyatékossgal élők állandó és folyamatos ápolását, gondozását,

- a fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetőleg látássérült személyeknek az elhelyezését, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

Az intézmény által biztosított szolgáltatások köre:

- Az intézmény biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben előírt teljes körű ellátást (napi legalább háromszori étkeztetés, szükség szerinti ruházattal, textíliával való ellátás, mentális gondozás, egészségügyi szolgáltatás, lakhatás).
- Az intézmény több telephelyen saját konyhát üzemeltet, melyben a normál étkezés mellett lehetőség van a különböző betegségekkel összefüggő, az orvos által előírt diéták igénybevételére. Így a normál étkezés mellett a diétás étkezés is igénybe vehető.

Az intézményben biztosított a rendszeres orvosi-, szakorvosi ellátás. Szabadidőben lehetőség van rádió- és zenehallgatásra, TV-DVD nézésre, olvasásra a könyvtárban, a hitélet gyakorlására, sétára, pihenésre az intézmény parkjában. Ezen túlmenően az intézmény rendszeresen szervez programokat, melyen az intézmény bármely ellátottja részt vehet.

Az intézmény az ellátottak meglévő képességeinek szinten tartása érdekében a szocioterápiás foglalkozási formák közül munkaterápiát, valamint terápiás és készségfejlesztő foglalkozásokat szervez, illetve fejlesztő foglalkoztatás keretében is lehetőséget nyújt a munkavégzésre az ellátottak számára.

A foglalkoztatási formák keretében az alábbi tevékenységek végzésére van lehetőség: papíripari termékek (boríték, tasak) készítése, kerámia- (ajándék, dísz tárgyak, edények) előállítás, fémipari munkák, (kábel fejtés, hulladék mentés), kézimunka (szövés, fonás, hímzés, gyöngyfűzés, üvegfestés), konyhai kisegítő munkák (zöldség-, gyümölcs tisztítás, előkészítés, terítés tálalás nélkül), kertészeti, park-fenntartási, takarítási, mosodai kisegítői munkálatok, portaszolgálat, fóliahegesztés, festés, járőrszolgálat, seprűkötés.

Az intézmény minden telephelyen mosodát működtet, ahol az ellátottak ruházatának, textíliájának mosása, vasalása, javítása történik.

A Bihari Egyesített Szociális Intézmény (BESZI) 4130 Derecske Sas utca 1. szám alatt működő székhelyén 68 fő fogyatékkal élő személyt és pszichiátriai beteget gondoznak az alábbiak szerint:

- fogyatékossgal élő személyek ápoló-gondozó részlege: 31 férőhelyen
- fogyatékossgal élő személyek rehabilitációs részlege: 11 férőhelyen
- pszichiátriai betegek ápoló-gondozó részlege: 23 férőhelyen
- pszichiátriai betegek rehabilitációs részlege: 3 férőhelyen.

A BESZI Derecskei Humán Szolgáltató Otthon 4130 Derecske, Morgó tanya 1. szám alatti településén az intézmény pszichiátriai betegek, illetve fogyatékossgal élő személyek részére biztosít tartós bentlakást nyújtó ellátást.

- pszichiátriai betegek ellátása: 37 férőhelyen,
- fogyatékossgal élő személyek ellátása: 49 férőhelyen.

Tekintettel az Szt. 115. § (1) bekezdésében foglaltakra a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások intézményi térítési díját a Bihari Egyesített Szociális Intézmény fenntartója állapítja meg.

I.5. Információk a megyei szintű ellátórendszeről, kapcsolódási pontok

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv útján köteles gondoskodni a harmincezer főnél nagyobb állandó lakosság számú településeken a fogyatékos személyek gondozóháza, a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti otthona megszervezéséről és fenntartásáról, a fővárosban a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, fogyatékos személyek szakosított ellátásának a megszervezéséről és fenntartásáról, a megye területén a szakosított ellátások megszervezéséről és fenntartásáról, azzal, hogy a megyei jogú város területére is kiterjedően köteles gondoskodni azokról az ellátásokról, amelyek megszervezésére a megyei jogú város nem köteles.

A Derecske városban kialakított szociális ellátórendszer az itt élő népesség igényeihez, szükségleteihez igazodik.

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ, valamint a Bihari Egyesített Szociális Intézmény tevékenységével széles területet fed le a szociális ellátórendszerben. Működésük révén a városunkban élő lakosság számára lehetőség nyílik arra, hogy helyi szinten vegyék igénybe azon szakosított ellátási formákat is, amelyek biztosítása egyébként nem lenne kötelező.

Természetesen előfordul olyan igény, melynek helyi szinten való kielégítése nem megoldott, hiszen településünkön továbbra nem működik idősök otthona, így az egyedül maradt, idős, magatehetetlen és szociális intézménybe kívánczó személy elhelyezése már más településeken működtetett intézményekben történhet.

Az ilyen jellegű igény kielégítése elsősorban a Mikepércsi Református Egyházközség Élő Forrás Kútja Idősök Otthona és a Hajdúbagosi Idősök Otthona révén valósul meg.

Településünkön szenvedélybetegek részére tartós bentlakásos ellátást biztosító szociális intézmény nem működik. Ilyen jellegű intézmény a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartása alatt működő Debreceni Szociális Szolgáltató Központ Báránci Humán Szolgáltató Otthona.

Probléma, hogy a bentlakásos intézményekbe való bekerülés hosszú időtartamot vesz igénybe. Az intézmények túlszűfolttsága miatt a jövőben nagy hangsúlyt kell fordítani a rászorultaknak otthonukban történő – minél magasabb színvonalú – ellátásának biztosítására. Így esetleg elkerülhető a szociális intézményben történő elhelyezésük.

II. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein

A szociális biztonság rendszerének igazságosabbá és méltányosabbá tétele települési önkormányzatunk egyik fontos célkitűzése közé tartozik. Ezen célkitűzés teljesítéséhez a szociális ágazaton belül hatékony és kiszámítható támogatási rendszernek kell működnie. Egy olyan ellátórendszer kiépítésére és fenntartására kell törekedni, amely a család megtartó funkcióinak megőrzését támogatja. Növelni kell a helyi közösségek összetartó erejét, lényeges a közösségi szociális munka módszereinek elterjesztése.

Feladatunknak tartjuk a szociális problémák iránti társadalmi érzékenység növelését, az előítéletek, a diszkrimináció elleni küzdelmet, valamint a szolidaritást erősítő akciók, programok kezdeményezését, támogatását. Ezek a programok a társadalom gondolkodásmódjára, attitűdjeire gyakorolhatnak kedvező hatást.

A piacgazdaság kiépítése következtében elsősorban a szociálpolitika területén csapódott le a demográfiai, családszerkezeti, foglalkoztatási és jövedelemtermelő-képességi problémák jelentős része. Ezen jellegű problémák városunkban is érzékelhetők. Szükségesnek tartunk ezért hatékony segítséget nyújtani azon hátrányos helyzetű személyek, társadalmi csoportok részére, akiknek társadalmi integrációja és az önálló életvitel feltételeinek megteremtése lehetővé válhat.

A felmerülő problémák kezelésénél nagy hangsúlyt kell fektetni a megfelelő prevencióra.

A településünkön kialakított szociális ellátórendszer nagymértékben átfogja a különféle szociális problémákkal küzdő személyek körét. Önkormányzatunk ezért is törekszik eleget tenni a szociális törvény kötelező előírásainak betartására.

A szociális alapellátás területén fontos alapelvek tekintjük:

- a szükségletorientált tervezésre épülő szolgáltatási hálózat kiépítését,

- a közösségi alapú szolgáltatási formák és működési mechanizmusok összehangolt fejlesztését, hatékonyságuk növelését, a szolgáltatási infrastruktúra korszerűsítését,
- a kistélepülésen élők szociális biztonságának növelését, a szolgáltatások elérhetőségének biztosításával,
- a lakókörnyezetben történő komplex segítségnyújtást,
- a hátrányos helyzetű csoportok kirekesztődésének megakadályozását,
- a szolgáltatások biztonságos működési feltételeinek megteremtését és
- a szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatók közötti partnerség elősegítését.

Kiemelt feladatként kezeljük a nappali központok biztosítását (fogyatékosok és pszichiátriai betegek nappali intézménye), a támogató szolgálatok fejlesztését és koordinációját.

III. Összegzés

A modern szociálpolitika alap gondolata szerint a társadalom alrendszerének működése során, akár az egyéni-, akár csoportszinten adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyekben ideiglenesen vagy véglegesen nem tudnak magukról elfogadható szinten gondoskodni. A társadalomnak mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, megváltozott munkaképesség, fogyatékoság, munkanélküliség, stb.) beilleszkedési zavarokkal küzdenek, normális életvitelük, megélhetésük mások közreműködése, külső segítsége nélkül nem biztosítható.

Éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk azon eszközöknek a biztosítását, amelyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők. Ezeknek az eszközöknek a felvázolását szolgálja a most elkészített szolgáltatástervezési koncepció.

A koncepcióban felvázolt, már meglévő szociális ellátások, valamint a hiányzó szolgáltatások komplex, magas szakmai színvonalon való biztosításával településünkön lehetőség nyílt szélésebb körű szociális biztonság megvalósítására.

Derecske, 2020. július 30.

Bordán Szabolcs
polgármester

Záradék:

Derecske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Derecske Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának 2020. évi felülvizsgálatát a/2020. (VII. 30.) KT számú határozatával fogadta el.

Derecske, 2020. július 30.

Bordán Szabolcs
polgármester

3./ A derecskei J0-ás labor működtetésével kapcsolatos szerződésmódosítások

Diószegi József bizottsági elnök: a harmadik napirendi pont a derecskei J0-ás labor működtetésével kapcsolatos szerződésmódosítások. Derecskén a J0-ás labor működtetését a Gróf Tisza István Kórház végzi. Derecske Város Önkormányzata és a Kórház 2012. szeptember 20-án egészségügyi feladatellátási szerződést kötöttek egymással határozatlan időre az önkormányzat tulajdonában lévő, Derecske, Rákóczi út 3–5. szám alatti orvosi rendelő épületének emeleti rendelőhelyiségében J0-ás besorolású laboratórium működtetésére Derecske és vonzáskörzete kiszolgáltatására. A Gróf Tisza István Kórház 2020. július 9. napján kelt levelében kezdeményezte a szerződés módosítását aszerint, hogy 2020. augusztus 01. napjától hetente kétfő napon, hétfőn és pénteken 7:30-tól 10:30-ig napi 3-3 órában biztosítaná a J0-ás laboratórium üzemeltetését, ezért vált szükségessé a szerződés módosítása. 2013. május 29. napján mind Tépe Község Önkormányzatával és mind Konyár Község Önkormányzatával megállapodásokat kötött Derecske Város Önkormányzata a labor működtetése részletszabályai vonatkozásában, ezért a megállapodások módosítása is szükségessé vált. Három határozati javaslat van.

I. Derecske Város Önkormányzata, mint egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv és a Gróf Tisza István Kórház között 2012. szeptember 20. napján létrejött egészségügyi feladatellátási szerződést jelen határozat 1. számú mellékletét képező egészségügyi feladat-ellátási szerződés 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal történő módosítása.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a határozati javaslat elfogadását a szerződésmódosítással kapcsolatban.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

193/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy határozzon úgy, hogy a Derecske Város Önkormányzata (4130 Derecske, Köztársaság út 87., képviseli: Bordán Szabolcs polgármester) mint egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv és a Gróf Tisza István Kórház (székhelye: 4100 Berettyóújfalu, Orbán Balázs tér 1., képviseli: Dr. Muraközi Zoltán főigazgató) között 2012. szeptember 20. napján létrejött egészségügyi feladatellátási szerződést jelen határozat 1. számú mellékletét képező egészségügyi feladat-ellátási szerződés 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal módosítsa.

A Szociális Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy kérje fel a polgármestert, hogy az egészségügyi feladat-ellátási szerződés 1. számú módosítását írja alá.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi üléseire

II. Derecske Város Önkormányzata és Tépe Község Önkormányzata között J0-ás labor működtetése tárgyában 2013. május 29. napján létrejött megállapodást jelen határozat 1. számú mellékletét képező megállapodás 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal történő módosítása.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a határozati javaslat elfogadását a szerződésmódosítással kapcsolatban.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

194/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy határozzon úgy, hogy a Derecske Város Önkormányzata (4130 Derecske, Köztársaság út 87., képviseli: Bordán Szabolcs polgármester) és Tépe Község Önkormányzata (4132 Tépe, Rákóczi út 1., képviseli: Balogh András polgármester) között - J0-ás labor működtetése tárgyában - 2013. május 29. napján létrejött megállapodást jelen határozat 1. számú mellékletét képező megállapodás 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal módosítsa.

A Szociális Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy kérje fel a polgármestert, hogy a megállapodás 1. számú módosítását írja alá.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi üléseire

III. Derecske Város Önkormányzata és Konyár Község Önkormányzata között J0-ás labor működtetése tárgyában 2013. május 29. napján létrejött megállapodást jelen határozat 1. számú mellékletét képező megállapodás 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal történő módosítása.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a határozati javaslat elfogadását a szerződésmódosítással kapcsolatban.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

195/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy határozzon úgy, hogy a Derecske Város Önkormányzata (4130 Derecske, Köztársaság út 87., képviseli: Bordán Szabolcs polgármester) és Konyár Község Önkormányzata (4133 Konyár, Rákóczi út 34., képviseli: Vig Szilárd polgármester) között - J0-ás labor működtetése tárgyában - 2013. május 29. napján létrejött megállapodást jelen határozat 1. számú mellékletét képező megállapodás 1. számú módosítása megnevezésű dokumentumban foglalt tartalommal módosítsa.

A Szociális Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek, hogy kérje fel a polgármestert, hogy a megállapodás 1. számú módosítását írja alá.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi üléseire

4./ Beszámoló az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról

Diószegi József bizottsági elnök: a következő napirendi pont beszámoló az önkormányzat

tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról. A Képviselő-testületnek az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának, valamint elidegenítésének feltételeiről szóló rendelet 62. §-ában foglalt rendelkezése alapján a Polgármester és a Szociális Bizottság minden év júniusában köteles a Képviselő-testületnek tevékenységéről beszámolni. A polgármester által 2019. június 01. és 2020. május 31. között a piaci alapú és költségelvű lakások és a nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadása tekintetében gyakorolt bérbeadási jogokról az alábbi tájékoztatást nyújtja. A Helyi lakásrendelet 3. § (4) bekezdése alapján lakásbérleti jogviszony határozott időre vagy feltétel bekövetkeztéig létesíthető, a rendelet alapján határozatlan időtartamra lakásbérleti szerződések megkötésére nem kerül sor. A korábban kötött lakásbérleti szerződések között határozatlan és határozott időre kötött szerződések egyaránt érvényben vannak. A határozott időre kötött szerződések időbeli hatályát folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a szerződések lejárta esetén a lakások bérbeadására nyilvános pályázatot kell hirdetni. Tapasztalható, hogy lakásbérleti jogviszony megszűnésére, vagy megszüntetésére csak ritkán kerül sor. A költségelven bérbe adható lakások körébe tartozik a Köztársaság út 81. szám alatti társasházban lévő 12 bérlakás. 2003. március 27-én a Magyar Lakás- Innovációs Közhasznú Társaság és Derecske Város Önkormányzata által aláírt szerződésben foglaltak értelmében köteles 20 évig, azaz 2023. október 31-ig bérlakásként üzemeltetni. A költségelven történő bérlet esetén, mint a Köztársaság út 81. szám alatti bérlakásnál is, a bérbeadási jogokat a Polgármester gyakorolja. A Helyi lakásrendelet az önkormányzati lakáson túl nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadását is szabályozza. A Szociális Bizottság 2019. június 01.- 2020. május 31. között, a szociális alapú lakások bérbeadásával kapcsolatban gyakorolt tevékenységéről az alábbi tájékoztatást nyújtja. A Helyi lakásrendelet alapján, kizárólag szociális bérlakások esetében a bérlő kérelmére a szerződéseket legfeljebb 1 alkalommal, maximum 2 évvel meg lehet hosszabbítani, amennyiben a jogosultsági feltételek továbbra is fennállnak. Ezen feltételek fennállása hiányában a szerződések lejárta esetén a lakások bérbeadására nyilvános pályázat keretében kerül sor. A 8 darab szociális bérlakás közül 4 db lakáson határozatlan idejű és 4 db lakáson határozott idejű lakásbérleti jogviszony áll fenn. Az önkormányzat nyertes pályázatainak köszönhetően az idei évben több önkormányzati bérlakás felújítására került sor, mégpedig a „Leromlott városi területek rehabilitációja Derecskén” című projekt által a Csuklya utca 2/A., a Csuklya utca 12., a Csuklya utca 18. 1-es 2-es lakás és a Szív utca 27. szám alatti 1-2. és 3-4. számú lakások. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bevételeiről és kiadásairól a következők kerültek kimutatásra. A bevétel 4.926.806.- Ft., a kiadás pedig 4. 815.584.-Ft.

Diószegi József bizottsági elnök: további hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a határozati javaslat elfogadását a beszámolóval kapcsolatban.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

196/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Szociális Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának, valamint elidegenítésének feltételeiről szóló 34/2018. (XII.21.) önkormányzati rendelet 62. §-ában foglaltakra figyelemmel, Derecske Város Önkormányzat Polgármesterének és Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület Szociális Bizottságának az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról szóló éves beszámolóját hagyja jóvá.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: soron következő képviselő-testületi üléseire

5./ A Szociális Bizottság 2020. évi II. féléves üléstervének elfogadása

Diószegi József bizottsági elnök: az utolsó napirendi pont a Szociális Bizottság 2020. évi II. féléves üléstervének elfogadása. Minden évben megszokott az ülésterv elfogadása.

További hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a határozati javaslat elfogadását a beszámolóval kapcsolatban.

A Szociális Bizottság 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással meghozta az alábbi határozati javaslatot:

197/2020.(VII.27.) SZB számú határozat

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális Bizottsága a határozat mellékletét képező 2020. évi II. féléves üléstervét elfogadja.

Felelős: Diószegi József bizottsági elnök

Határidő: azonnal

**DERECSCKE VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLET
SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGÁNAK**

2020. évi II. féléves ülésterve

2020. július 27. (hétfő)

Napirendi javaslat:

Nyílt ülés

Meghívó szerint!

Zárt ülés

Meghívó szerint!

2020. szeptember 21. (hétfő)

Napirendi javaslat:

Nyílt ülés

1./ A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2021. évi fordulójához való csatlakozás és a pályázati keretösszeg meghatározása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

2./ Derecske Város Önkormányzatának a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat elbírálásának szempontjairól szóló szabályzat módosítása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

Zárt ülés

Meghívó szerint!

2020. október 26. (hétfő):

Napirendi javaslat:

Nyílt ülés

Meghívó szerint!

Zárt ülés

Meghívó szerint!

2020. november 23. (hétfő)

Napirendi javaslat:

Nyílt ülés

1./ Derecske Város Önkormányzata 2021. évi költségvetési koncepciójának elfogadása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

2./ A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár intézményvezetőjének javaslata a 2021. évi városi nagyrendezvényekre

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

3./ Polgármester beszámolója az elmúlt egy éves tevékenységéről

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

4./ Alpolgármester beszámolója az elmúlt egy éves tevékenységéről

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

Zárt ülés

Meghívó szerint!

2020. december 14. (hétfő)

Napirendi javaslat:

Nyílt ülés

1./ A gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjakról szóló 5/2013. (II. 15.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

2./ A szociális ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 8/2013. (II. 28.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

Zárt ülés

Meghívó szerint!

Diószegi József bizottsági elnök: különfélék megtárgyalására nem került sor, megköszöni a tagok munkáját. Az ülést 15: 50-kor bezárta.

K.m.f.

Diószegi József
bizottsági elnök

Farkas Sándorné
bizottsági tag

J E L E N L É T I Í V

Derecske Város Önkormányzati Képviselő-testület

Szociális Bizottságának

2020. július 27-i nyílt ülésére

Diószegi József bizottsági elnök

.....
Diószegi József

Kiss Csaba bizottsági tag

.....
Kiss Csaba

Békésiné Kiss Gabriella bizottsági tag

.....
Békésiné Kiss Gabriella

Farkas Sándorné bizottsági tag

.....
Farkas Sándorné

Zákány Csaba bizottsági tag

.....

Meghívottak és jelen vannak:

NÉV:

.....
KUN TUDÁS

.....
SZABÓ JÁNOS

.....
SÁRKÖH-NAGY KATALIN

.....
VARGAVINÉ DR. ANITA ERZSEBET

.....

.....

.....

.....

ALÁÍRÁS:

.....
Kun Tudás

.....
[Signature]

.....
sarkoh-nagy katalin

.....
[Signature]

.....

.....

.....

.....

**DERECSCKE VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG ELNÖKÉTŐL
4130 Derecske, Köztársaság út 87.**

MEGHÍVÓ

Értesítem, hogy Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testület
Szociális Bizottsága *n y í l t* ülését

2020. július 27-én (hétfőn) 15.00 órától

tartja a

Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal Dísztermében,
amelyre ezúton tisztelettel meghívom.

N A P I R E N D

1./ Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány 2019. évi ellátási szerződés keretében végzett feladatairól beszámoló megvitatása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

2./ Derecske Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2020. évi felülvizsgálata

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

3./ A derecskei J0-ás labor működtetésével kapcsolatos szerződés módosítások

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

4./ Beszámoló az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

5./ A Szociális Bizottság 2020. évi II. féléves üléstervének elfogadása

Előadó: Diószegi József bizottsági elnök

6./ Különfélék

A téma fontosságára való tekintettel megjelenésére feltétlen számítok.

Derecske, 2020. július 23.

Tisztelettel:

**Diószegi József s.k.
bizottsági elnök**

